

HRVATSKI VOJNIK

PRINTED IN CROATIA

0 3 7 1 1

ISSN 1330 - 500X

9 17713301500003

EUR 2,10 / CAD 3,00 / AUD 3,30 / USA 2,00 / CHF 3,50 / SLO EUR 1,80 / SEK 17,00 / NOK 17,00 / DKK 15,50 / GBP 1,30

11. OBLJETNICA BOJNE ZA SPECIJALNA DJELOVANJA

Spremni odgovoriti NAJVEĆIM IZAZOVIMA

UJEDINJENI U SJEĆANJU DESET GODINA NAKON NAPADA

NOVOSTI
IZ MORH-a

Zapovjedni
brod 6. flote bit
će održavan
u hrvatskom
brodogradilištu

VUKOVAR
PREDSJEDNICA VLADE
OBIŠLA MEMORIJALNI
CENTAR DOMOVINSKOG RATA

SITWARE (II. DIO)

Priredio Domagoj VLAHOVIĆ, Foto: FAH

Predsjednik Josipović je napad 11. rujna označio kao najstrašniji i najsmrtonosniji teroristički udar u povijesti

Komemoraciji su nazočili i pripadnici novog kontingenta OSRH-a i Nacionalne garde Minnesote koji inače sudjeluju na zajedničkoj pripremnoj obuci za ISAF

Govoreći o solidarnosti veleposlanik Foley je podsjetio na partnerstvo SAD-a i Hrvatske u borbi protiv terorizma, koje se naročito ogledava u ISAF-u. Rekao je to i pred pripadnicima novog kontingenta OSRH-a i Nacionalne garde Minnesote koji su također nazočili komemoraciji, a inače sudjeluju na zajedničkoj pripremnoj obuci za ISAF

KOMEMORACIJA U POVODU 10. GODIŠNJICE TERORISTIČKOG NAPADA NA SAD

U zagrebačkom Muzeju Mimara 11. je rujna, u organizaciji Veleposlanstva SAD-a u RH, održana komemoracija u povodu 10. godišnjice terorističkog napada na SAD. Među gostima komemoracije bili su i visoki hrvatski državni dužnosnici na čelu s predsjednikom RH i vrhovnim zapovjednikom OSRH-a Ivom Josipovićem te predsjednicom Vlade RH Jadrankom Kosor.

Hrvatski dužnosnici kao i veleposlanik SAD-a Foley u prigodnim su govorima istaknuli da je toga dana napadnut cijeli demokratski svijet i da je terorizam dobio jasan odgovor u obliku globalne solidarnosti i

osude. "Čelnici Al-Qaide namjeravali su 11. rujna izazvati sukob civilizacija, a posebice sukob islamskog i zapadnog svijeta, no u tome nisu uspjeli", istaknuo je američki veleposlanik. Govoreći o solidarnosti podsjetio je na partnerstvo SAD-a i Hrvatske u borbi protiv terorizma, koje se naročito ogledava u ISAF-u. Rekao je to i pred pripadnicima novog kontingenta OSRH-a i Nacionalne garde Minnesote koji su također nazočili komemoraciji, a inače sudjeluju na zajedničkoj pripremnoj obuci za ISAF.

Predsjednik Josipović je napad 11. rujna označio kao najstrašniji i najsmrtonosniji teroristički udar

u povijesti. No, "slobodoumni svijet, uključujući Hrvatsku, odgovorio je eksplozijom solidarnosti i osude bezumlja terorizma. Ujedinili smo se u naporu za njegovo suzbijanje", rekao je Predsjednik.

Premijerka je Kosor istaknula da hrvatska osuda terorizma nije bila tek deklarativna, nego se naša zemlja odmah konkretno uključila u antiterorističke aktivnosti. Uz angažman u ISAF-u, podsjetila je da je RH angažirana i u drugim multilateralnim forumima. Zainteresirani smo za jačanje suradnje sa SAD-om u svrhu suzbijanja terorizma, naglasila je predsjednica Vlade.

10

Zbog spremnosti sustava nije bilo civilnih i vojnih žrtava

Velikom požrtvovnošću i nadljudskim naporima šesnaest pripadnika Oružanih snaga RH do zadnjeg su trenutka pokušavali ugasiti vatru koja je velikom brzinom došla do vojnog skladišta te su praktički pod eksplozijama napustili skladište kako bi sačuvali vlastite živote. Zahvaljujući njihovom angažmanu u evakuaciji civilnog stanovništva, u ovoj prirodnoj nepogodi nije bilo ljudskih žrtava...

Memorijalni centar Domovinskog rata nije važan samo za Vukovar i Oružane snage nego i za cijelu Hrvatsku. Do sada ga je posjetilo više od 100 000 posjetitelja. Posjetila ga je u vojarni 204. vukovarske brigade u Vukovaru 9. rujna i predsjednica Vlade Jadranka Kosor s najbližim suradnicima među kojima je bio i ministar obrane Davor Božinović

PREDSJEDNICA VLADE OBIŠLA MEMORIJALNI CENTAR DOMOVINSKOG RATA

4

8

Zapovjedni brod 6. flote bit će održavan u hrvatskom brodogradilištu

Govoreći o početku suradnje s hrvatskim brodogradilištem Viktor Lenac iz Rijeke oko održavanja i servisiranja broda "USS Mount Whitney", admiral Locklear je istaknuo: "Nadam se da će upravo ovaj posao pružiti pozitivan primjer za ostala hrvatska brodogradilišta u pružanju usluga održavanja i servisiranja američkih brodova"...

Naslovnicu snimio Tomislav BRANDT

MORH I OSRH

- 2 **KOMEMORACIJA U MUZEJU MIMARA**
Komemoracija u povodu 10. godišnjice terorističkog napada na SAD
- 6 **OBRAMBENA SURADNJA HRVATSKE I MAKEDONIJE**
Zajednički doprinos svjetskom miru
- 12 **NOVOSTI IZ MORH-a**
Izaslanstvo NR Kine u posjetu MORH-u
- 13 **VJEŽBA VOJNE POLICIJE U REPUBLICI SLOVAČKOJ**
Black Bear 2011
- 14 **NOVOSTI IZ NATO-a**
Želja za slobodom ne može se uništiti
- 16 **NOVOSTI IZ OSRH-a**
Ministar Božinović s polaznicima Časničke škole HVU-a
- 17 **NOVOSTI IZ OSRH-a**
Početak izobrazbe na HVU
- 18 **MEĐUNARODNA IZLOŽBA**
DSEI - izložba obrambene i sigurnosne opreme u Londonu
- 19 **11. OBLJETNICA BOJNE ZA SPECIJALNA DJELOVANJA**
Spremni odgovoriti najvećim izazovima

VOJNA TEHNIKA

- 20 **NOVOSTI IZ VOJNE TEHNIKE**
- 22 **VOJNA TEHNIKA**
Ujedinjeni u sjećanju deset godina nakon napada
- 26 **VOJNA TEHNIKA**
SitaWare (II. dio)

MAGAZIN

- 30 **RATovi FEUDALNOG JAPANA (III.DIO)**
Opasnost s mora i građanski ratovi
- 32 **DOMOVINSKI RAT**
Iz raščlambe stranih izvora o uzrocima pada "RSK" (I. dio)
- 35 **IZ ZBIRKI VOJNOG MUZEJA**
Oklopni transporter Čazmatrans

Leida PARLOV, snimio Davor KIRIN

Memorijalni centar Domovinskog rata nije važan samo za Vukovar i Oružane snage nego i za cijelu Hrvatsku. Do sada ga je posjetilo više od 100 000 posjetitelja. Posjetila ga je u vojarni 204. vukovarske brigade u Vukovaru 9. rujna i predsjednica Vlade Jadranka Kosor s najbližim suradnicima među kojima je bio i ministar obrane Davor Božinović

U obilasku prikaza srpskih koncentracijskih logora Stajičevo i Begejci

PREDSJEDNICA MEMORIJALNI CENTAR

Predsjednica Vlade Jadranka Kosor s najbližim suradnicima među kojima je bio i ministar obrane Davor Božinović posjetila je 9. rujna Memorijalni centar Domovinskog rata u vojarni 204. vukovarske brigade u Vukovaru. Dobrodošlicu im je poželio general-bojnik Mirko Šundov, ravnatelj HVU-a, a prezentaciju o njegovim aktivnostima, planovima razvoja, izložbenim postavima, kao i o suradnji s Fondom za obnovu i razvoj grada Vukovara održao je načelnik Muzejsko-multimedijalnog odjela Domovinskog rata brigadir Petar Čavar.

Memorijalni centar sastavni je dio Hrvatskog vojnog učilišta. Osnovan je radi izučavanja i istraživanja povijesti Domovinskog rata, edukacije pripad-

nika OS-a, učenika osnovnih i srednjih škola, studenata. No on je otvoren i za sve druge posjetitelje iz zemlje kao i inozemstva. Svi oni na jednom mjestu mogu dobiti cjelovit uvid u kronologiju i događaje vezane s Domovinskim ratom na cijelom prostoru Republike Hrvatske. Upravo zato Memorijalni centar nije važan samo za Vukovar i Oružane snage nego i za cijelu Hrvatsku. Dosad ga je posjetilo više od 100 000 posjetitelja.

Unutar vojarni 204. vukovarske brigade u kojoj je smješten Memorijalni centar nekoliko je izložbenih postava: Sjećanje na Domovinski rat - Bitka za Vukovar, Pješačko naoružanje iz Domovinskog rata u sklopu kojeg je i 60 pušaka i pištolja ručne izrade,

prikaz srpskih koncentracijskih logora Stajičevo i Begejci, Izložba posvećena Samostalnom zrakoplovnom vodu Osijek kao i Novinski napisi o Vukovaru za vrijeme Domovinskog rata. Na otvorenom su postavljeni Naoružanje i tehnika korištena u Domovinskom ratu, Simulacija bojnog polja, Aleja topništva, kao i edukativni prikaz opasnosti od mina na školskom minskom polju.

Memorijalni centar ima bogatu međunarodnu suradnju. Osim pripadnika OS-a drugih zemalja, SAD-a, Francuske, Njemačke, Turske, Poljske, Slovenije, Makedonije..... razgledati izložbene postavke Centra dolaze i strani građani samostalno ili u organiziranim skupinama.

Memorijalni centar sastavni je dio Hrvatskog vojnog učilišta. Osnovan je radi izučavanja i istraživanja povijesti Domovinskog rata, edukacije pripadnika OS-a, učenika osnovnih i srednjih škola, studenata. No njegovo značenje još je i veće jer je otvoren i za sve druge posjetitelje iz zemlje kao i inozemstva. Svi oni na jednom mjestu mogu dobiti cjelovit uvid u kronologiju i događaje vezane za Domovinski rat na cijelom prostoru Republike Hrvatske.

Razgledavanje zbirke pješačkog naoružanja koje se koristilo u Domovinskom ratu

Predsjednica Vlade upoznata je s realizacijom projekta simulacije bojnog polja

VLADE OBIŠLA DOMOVINSKOG RATA

Svakoga tko posjeti Memorijalni centar preplave emocije, a vjerodostojno postavljeni izložbeni postavi koji nas vraćaju u Domovinski rat nikoga ne ostavljaju ravnodušnim. Stoga i ne čudi što je Knjiga dojmova prepuna

IZ KNJIGE DOJMOVA

Molit ćemo za Vukovarske heroje

Učenici Osnovne škole "Juraj Dalmatinac"
Šibenik

**Svaka čast hrvatskim braniteljima tada i
hrvatskoj vojsci sada**

Djelatnici firme Semenarna iz Ljubljane

Riječi ne mogu izraziti tugu, ali i ponos.

**Hvala ti Vukovare na hrabrosti, hvala ti što
nas učiš tome kako treba biti velik i jak kad
je najgore. Nećemo te zaboraviti nikada**

Učenice Osnovne škole iz Solina

Tijekom posjeta predsjednica Vlade obišla je neke izložbene postavbe među kojima je bio prikaz logora Stajicevo i Begejci, zbirku pješačkog naoružanja u Domovinskom ratu, te je upoznata i s realizacijom projekta simulacije bojnog polja, kao i rekonstrukcijom objekta pod nazivom Fotografije u Domovinskom ratu.

Za obnovu tog objekta u lipnju ove godine su MORH i Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara potpisali Sporazum o zajedničkom ulaganju. Planirano je da se ta suradnja nastavi, a postoje i prijedlozi da se zbog važnosti, ali i opsežnosti Memorijalnog centra u njegovoj daljnjoj izgradnji angažiraju i druga ministarstva. Predsjednica Vlade Jadranka Kosor čestitala je djelatnicima Centra na dosadašnjim postignućima. ■

OJI, Vesna PINTARIĆ, Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Josip KOPI

Zajednički doprinos

Mi smo pokazali da države s ovog prostora koje su 90-ih godina prošlog stoljeća prolazile turbulentna razdoblja mogu zajednički djelovati i pridonositi svjetskom miru, kazao je Božinović posebno istaknuvši dosadašnju suradnju dvije zemlje u sklopu misije ISAF u Afganistanu

SVJETSKOM MIRU

Ministar obrane Davor Božinović primio je 9. rujna u službeni posjet izaslanstvo Ministarstva obrane Republike Makedonije predvođeno ministrom obrane Fatmirom Besimijem.

U izjavi za medije Božinović je naglasio da obje zemlje upravo ove godine obilježavaju 20. obljetnicu svoje neovisnosti. Čestitajući ministru Besimiju na toj važnoj

obljetnici, istaknuo je da su obje zemlje otprilike krenule zajedničkim putem, a prije svega u kontekstu pristupanja euroatlantskim integracijama. Ministar Božinović je podsjetio i na početke suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja, odnosno punopravnog članstva u NATO savezu, i to regionalnom suradnjom u sklopu A3 i poslije A5 inicijative, odnosno Američko-ja-

PREDAVANJE MINISTRA BESIMIJA POLAZNICIMA RATNE ŠKOLE

Ministar obrane Republike Makedonije Fatmir Besimi je u sklopu službenog posjeta Republici Hrvatskoj boravio i na Hrvatskom vojnom učilištu "Petar Zrinski" gdje je održao predavanje polaznicima Ratne škole "Ban Josip Jelačić". Ministra Besimija i makedonsko izaslanstvo dočekali su dužnosnici HVU-a na čelu sa zamjenikom zapovjednika general-bojnikom Slavenom Zdišarom. Tijekom prvog dijela posjeta, gostima su predstavljene povjesnica, ustroj i zadaće HVU-a.

Uslijedilo je ministrovo predavanje polaznicima Ratne škole pod nazivom "Doprinos Republike Makedonije regionalnoj i globalnoj sigurnosti". Podsjetivši na činjenicu da je njegova zemlja

jučer proslavila 20. obljetnicu neovisnosti, ministar Besimi je iznio kratki pregled makedonskog tranzicijskog razdoblja. Središnji dio predavanja odnosio se na napore Makedonije u dostizanju euroatlantskih integracija, kao i u postizanju stabilnosti i mira u regiji. Osobitu ulogu u tim nastojanjima ima doprinos oružanih snaga u međunarodnim operacijama, s naglaskom na ISAF. Besimi je najavio skorajšnje sudjelovanje svoje zemlje u Borbenim skupinama Europske unije. Tijekom predavanja, kao i diskusije koja je uslijedila, makedonski ministar obrane je u više navrata istaknuo i pohvalio obrambenu suradnju svoje zemlje i Republike Hrvatske, osobito u sklopu inicijative A-5.

dranske povelje, kojoj su se uz inicijalno Hrvatsku, Albaniju i Makedoniju, poslije pridružile i druge zemlje iz regije. "Mi smo pokazali da države s ovog prostora koje su 90-ih godina prošlog stoljeća prolazile turbulentna razdoblja mogu zajednički djelovati i pridonositi svjetskom miru", rekao je Božinović, istaknuvši kao primjer zajednički angažman u sklopu misije ISAF u Afganistanu. Božinović je naglasio da je već prije u područje operacije bio upućen zajednički medicinski tim, a danas je ta suradnja nastavljena projektom Škole vojne policije u Kabulu, gdje instruktori hrvatskih Oružanih snaga zajedno s makedonskim, slovenskim, crnogorskim i instruktorima iz Bosne i Hercegovine obučavaju afganistanske snage sigurnosti. "Ovaj zajednički napor i obuka afganistanskih snaga sigurnosti najkraći je i najbrži put da se i naši vojnici vrate iz te misije i omoguće njezin uspješan završetak", naglasio je Božinović. Govoreći o zajedničkom angažmanu u sklopu EU Borbene skupine u drugoj polovici 2012. godine, a pod vodstvom Savezne Republike Njemačke, za što su obje zemlje već prije deklarirale svoje snage, Božinović je istaknuo da je riječ o ključnom doprinosu sigurnosnoj i obrambenoj politici EU-a.

Ministar obrane Fatmir Besimi izrazio je zadovoljstvo uspješnom suradnjom na području politike, obrane i gospodarstva, te također podsjetio na važnost obilježavanja 20. obljetnice neovisnosti dviju zemalja, kao i na zajednički put koji su Hrvatska i Makedonija prošle u procesu pristupanja NATO savezu. "Iako Makedonija nije ostvarila punopravno članstvo u NATO-u, to nas nije obeshabrililo da nastavimo s našim naporima u ostvarenju tog cilja. Koristimo i ovu priliku da razmijenimo iskustva s Republikom Hrvatskom", rekao je ministar Besimi te zahvalio ministru Božinoviću na svesrdnoj pomoći koju Hrvatska daje Makedoniji na njezinu putu u NATO savez. "Članstvo u NATO-u ne znači samo mir i sigurnost već i mogućnost za nova ulaganja i bolji životni standard za naše građane", rekao je Besimi te istaknuo doprinos koji Hrvatska i Makedonija daju u sklopu NATO operacija i osiguravanju regionalnog, ali i svjetskog mira i sigurnosti. ■

S 18. hrvatskim kontingentom u Afganistanu su otputovala i tri pripadnika makedonskih OS, a sudjelovat će kao mentori u Školi vojne policije u Kabulu

VOJNA SURADNJA OS HRVATSKE I MAKEDONIJE

Suradnja hrvatskih i makedonskih oružanih snaga kontinuirano se provodi posljednjih desetak godina, intenzivnije od sporazuma potpisanog 2004. na određeno vrijeme, a posebno kvalitetno i konkretizirano od svibnja 2010. potpisivanjem Memoranduma o suradnji u području obrane hrvatskog i makedonskog ministarstva obrane. Memorandum je predvidio suradnju na područjima obrambene politike, logističke potpore, vojne izobrazbe i obuke, humanitarnih, mirovnih i operacija upravljanja krizom, te je otvorio mogućnosti još šire suradnje na područjima vojnih vježbi, razmjene osoblja, predavača i stručnjaka za pojedina područja, razmjene podataka i drugo. Tada je spomenuta mogućnost suradnje u razmjeni iskustava iz procesa proizvodnje oklopnih vozila, potom mogućnost uključivanja ZTC-a u održavanje makedonskih helikoptera i protupožarnih zrakoplova kao i drugim područjima vojnotehničke suradnje.

Makedonski polaznici na Hrvatskom vojnom učilištu

Hrvatska i Makedonija dosad su vrlo konkretno surađivale na području obrazovanja, pa tako od 2004. godine makedonski dočasnici i časnici pohađaju sve razine izobrazbe na Hrvatskom vojnom učilištu, što će se u budućnosti i intenzivirati. Prema podacima Hrvatskog vojnog učilišta dosad se u Ratnoj školi "Ban Josip Jelačić" školovalo šest makedonskih polaznika, u Zapovjedno-stožernoj školi "Blago Zadro" sedam polaznika, a Visoku dočasničku izobrazbu završilo je pet pripadnika makedonske vojske. Ove školske godine po jedan makedonski polaznik je u Ratnoj i Zapovjedno-stožernoj školi te po jedan u Naprednoj i Visokoj dočasničkoj školi. U Vojnodiplomatskoj školi, koja je od 2008. također međunarodnog karaktera, u svakom se naraštaju školuje po jedan pripadnik makedonskih OS-a.

Kvalitetna suradnja u sklopu Američko-jadranske povelje

Hrvatska s Makedonijom također kvalitetno surađuje nizom regionalnih inicijativa, a najintenzivnije i najkonkretnije u sklopu Američko-jadranske povelje (A5), kojoj su se uz inicijalno Hrvatsku, Albaniju i Makedoniju, poslije pridružile i druge zemlje iz regije. Suraduju i

preko RACVIAC-a, regionalnog središta za sigurnosnu suradnju. RACVIAC je naime uz makedonsko Ministarstvo obrane bio suorganizator regionalne konferencije "NATO integracija u jugoistočnoj Europi - razvoj zajedničke transatlantske vizije i buduća perspektiva", koja je u svibnju 2010. održana u Bitoli.

U sklopu Američko-jadranske povelje Republika Hrvatska je zajedno s Makedonijom i Albanijom još 2005. uputila u misiju ISAF zajednički kombinirani medicinski tim koji je do 2008. djelovao u sklopu poljske bolnice u kabulskoj međunarodnoj zračnoj luci (KAIA). Sve tri zemlje jednako su sudjelovale u timu dajući po jednog liječnika i tri medicinska tehničara. Za svaku smjenu tima prije upućivanja obavljala se zajednička preduputna obuka koja služi za međusobno upoznavanje i privikavanje članova tima, kao i za pripremu zajedničkog djelovanja u području operacije.

Zajedno u obuci Afganistanskih snaga sigurnosti

Zajednička regionalna suradnja koju je inicirala RH kao vodeća nacija u sklopu misije ISAF, a što su pozdravile sve članice A-5 inicijative, rezultirala je i zajedničkim doprinosom u sklopu Škole vojne policije u Kabulu. Tako je s 18. hrvatskim kontingentom u Afganistan otputovalo i šest pripadnika oružanih snaga zemalja članica A-5, koji će sudjelovati kao mentorsko osoblje u sklopu Škole vojne policije Afganistanske nacionalne armije (ANA). Među njima su i tri pripadnika OS-a Makedonije koji su zajedno s kolegama iz OS-a Crne Gore i Albanije u srpnju prošli preduputnu obuku u Obučnom središtu za međunarodne vojne operacije OSRH-a, u vojarni "Damir Martić" u Rakitju, a koju je organizirala RH kao država koja je preuzela ulogu vodeće NATO nacije za razvoj institucionalne obuke Vojne policije Afganistanske nacionalne armije i ustrojavanje Škole vojne policije ANA-e u Kabulu. Republike Hrvatska i Makedonija zajedno sa SR Njemačkom, koja će biti vodeća nacija, te Austrijom, Irskom i Češkom Republikom pripremaju se i za sudjelovanje u Borbenoj skupini Europske unije, EU BG 2012. Obje zemlje već su deklarirale svoje snage za ovaj zajednički angažman u sklopu EU Borbene skupine, a riječ je o ključnom doprinosu sigurnosnoj i obrambenoj politici EU-a.

ZAPOVJEDNI BROD 6. FLOTE bit će održavan u hrvatskom brodogradilištu

Govoreći o početku suradnje s hrvatskim brodogradilištem Viktor Lenac iz Rijeke oko održavanja i servisiranja broda "USS Mount Whitney", admiral Locklear je istaknuo: "Nadam se da će upravo ovaj posao pružiti pozitivan primjer za ostala hrvatska brodogradilišta u pružanju usluga održavanja i servisiranja američkih brodova".

Ovaj posao u vrijednosti 6,5 milijuna eura vidim kao početak plodonosne i uspješne suradnje Republike Hrvatske i hrvatskih brodogradilišta s jedne i Sjedinjenih Američkih Država i njihovih Oružanih snaga s druge strane," rekao je ministar Božinović

Ministar obrane Davor Božinović susreo se 12. rujna sa zapovjednikom Savezničkog zapovjedništva združenih snaga Napulj i zapovjednikom Mornaričkih snaga SAD-a za Europu i Afriku, admiralom Samuelom J. Locklearom.

U izjavi za novinare, nakon završetka sastanka, najavljen je početak suradnje koja se odnosi na uporabu kapaciteta hrvatskih brodogradilišta, konkretno brodogradilišta Viktor Lenac iz Rijeke, u održavanju i re-

Admiral Locklear, kojemu je ovo prvi službeni posjet RH, posebno je naglasio doprinos koji Republika Hrvatska i Oružane snage RH daju u ispunjavanju ciljeva NATO saveza, ocijenivši ga izvanrednim

montu zapovjednog broda 6. flote Ratne mornarice SAD-a "USS Mount Whitney", koji djeluje u sklopu Američkih snaga za Europu, a koji će biti održavan i servisiran u navedenom brodogradilištu. "Siguran sam da će hrvatska brodogradnja i hrvatski brodograditelji koji imaju veliku tradiciju i znanje iskoristiti ovu priliku. Ovaj posao u vrijednosti 6,5 milijuna eura vidim kao početak plodonosne i uspješne suradnje Republike Hrvatske i hrvatskih brodogradilišta s jedne i Sjedinjenih Američkih Država i njihovih Oružanih snaga s druge strane," rekao je ministar Božinović. Istaknuo je da je ovo samo jedno od brojnih područja suradnje koje Hrvatska ima s NATO savezom, naglasivši i doprinos koji zajedno s ostalim članicama Saveza daje NATO-ovim operacijama, konkretno u operaciji Ujedinjeni zaštitnik u Libiji i KFOR na Kosovu. "Operacija je u Libiji pokazala da je NATO sposoban izvesti uspješnu akciju u kojoj su spašene desetine tisuća civila; iako

ta operacija još nije završena, već sada se može reći da jedna tiranska vladavina koja je činila zlodjela vlastitim građanima, to više neće biti u poziciji činiti", rekao je Božinović. Admiral Locklear, kojemu je ovo prvi službeni posjet Republici Hrvatskoj, u svom je obraćanju posebno naglasio doprinos koji Republika Hrvatska i Oružane snage RH daju u ispunjavanju ciljeva NATO saveza, ocijenivši ga izvanrednim. Zahvalio je i svim pripadnicima OSRH-a koji sudjeluju u brojnim mirovnim misijama i operacijama diljem svijeta, kao i njihovim obiteljima na potpori koju im daju. Govoreći o početku suradnje s hrvatskim brodogradilištem Viktor Lenac iz Rijeke oko održavanja i servisiranja broda "USS Mount Whitney", admiral Locklear je istaknuo da je upravo brodogradilište Viktor Lenac izabrano na natječaju između nekoliko ponuđača u Europi, a zahvaljujući svom iskustvu, sposobnosti, transparentnosti te fleksibilnosti i vrijednosti ponude. "Nadam se da će upravo ovaj posao pružiti pozitivan primjer ostalim hrvatskim brodogradilištima u pružanju usluga održavanja i servisiranja američkih brodova", istaknuo je admiral Locklear. ■

Brod "USS Mount Whitney"

Brod "USS Mount Whitney" je izgrađen u Newportu u brodogradilištu Newport News Shipbuilding and Drydock Company, a ime je dobio prema 4421 metar visokom vrhu u gorskom lancu Sjevera Nevada, koji je i najviši vrh nizinskog dijela SAD-a. To je prvi brod američke mornarice koji nosi ovo ime.

Posadu čini 150 dočasnika, 12 časnika i 150 civila američke vojne uprave za pomorski transport. To je prvi bojni brod na kojem su žene dobile stalnu službu.

Brod je dužine 195 metara, širine 33 metra, gaza 9 metara. Ima autonomiju na moru od 90 dana te sposobnost potpore i evakuacije za 3000 osoba. Proizvodi 378 541 litru vode dnevno, a u njega stane gotovo 4 milijuna litara nafte što je dovoljno za put u trajanju od 35 dana pri brzini od 16 čvorova, od Norfolka u saveznoj državi Virginia, SAD do Mozambika u Indijskom oceanu i natrag. Dva sidra ovog broda pojedinačne su težine 11 tona s oko 330 metara sidrenog lanca. Svaki sidreni lanac teži gotovo 25 tona. Ukupan električni kapacitet broda je 7500 kilovata što je dovoljno za

opskrbu strujom jednog manjeg grada.

Komunikacijske sposobnosti ovog broda tijekom plovidbe su najbolje na svijetu. Brod može primati, obrađivati i odašiljati velike količine zaštićenih podataka s bilo kojeg mjesta na svijetu koristeći HF, UHF, VHF, SHF i EHF frekvencije. Ova tehnologija omogućava Obavještajnom središtu i Združeno-operativnom središtu prikupljanje i spajanje kritičnih informacija u pokretu. Brod ujedinjuje različite elemente najnaprednije C4I opreme. To je najsustavniji brod za zapovijedanje i nadzor, prijenos i zaštitu podataka, obradu i prikazivanje podataka te obavještajna znanja (C4I) ikada napravljen. Takav sustav omogućava zapovjedniku djelotvorno integrirano zapovijedanje široko rasprostranjenim zračnim, kopnenim i mornaričkim postrojbama.

Od svog porinuća 1971. godine, brod je sudjelovao u operacijama na Atlantskom i Indijskom oceanu, na Mediteranu i Karibima kao i na području Roga Afrike. Bio je ključni sudionik vježbe "Strong Resolve 2002" koja je bila potpora operacijama "Operation Enduring Freedom" i "JTFEX 04-2" te pomorskoj operaciji "Blinding Storm" u kojoj je bilo više od 40 000 sudionika iz 26 zemalja NATO-a i Partnerstva za mir.

Brod je 2004. godine dobio nove zadatke. Bio je to početak inte-

gracije civila američke vojne uprave za pomorski transport u sastav posade, a brod je poslan u talijansku luku Gaeta što mu je i matična luka. Od svog dolaska u europsko područje operacija u veljači 2005. godine, brod je prešao 32 000 nautičkih milja.

Te je godine sudjelovao u četiri velike NATO-ove vježbe: "Loyal Diligence '05", "Moving Star '05", "Allied Action '05" i "Loyal Midas '05". U siječnju 2006., brod je imao čast poduprijeti svečanu inauguraciju liberijskog predsjednika. Otkada se nalazi u području operacija C6F, ovaj brod je u nekoliko navrata bio mjesto obuke zapovjednika Mornaričkih snaga SAD-a za Europu, Zapovjedništva združenih snaga u Brunssumu, Združenog zapovjedništva u Lisabonu te Zapovjedništva za specijalne operacije za Europu.

Brod "USS Mount Whitney" je zapovjedni brod 6. flote Ratne mornarice SAD-a. Jedan je od ukupno dva zapovjedna broda američke ratne mornarice te je svojevrsni mornarički stožer na vodi

Priredio: Goran GROŠINIĆ, snimio Josip KOPI

ZBOG SPREMNOSTI SUSTAVA NIJE

Velikom požrtvovnošću i nadljudskim naporima šesnaest pripadnika Oružanih snaga RH do zadnjeg su trenutka pokušavali ugasiti vatru koja je velikom brzinom došla do vojnog skladišta te su praktički pod eksplozijama napustili skladište kako bi sačuvali vlastite živote. Zahvaljujući njihovom angažmanu u evakuaciji civilnog stanovništva, u ovoj prirodnoj nepogodi nije bilo ljudskih žrtava...

Eksplוזija u vojnoskladišnom kompleksu snimljena drugog dana nakon izbijanja požara

Požar koji je 13. rujna planuo na širem području mjesta Pađane, u popodnevним se satima proširio i počeo ozbiljno ugrožavati vojnoskladišni kompleks Pađane kod Knina, no zbog suhe vegetacije i vjetra ubrzo je zahvatio i jedan objekt skladišta. Nadljudskim naporima pripadnici Oružanih snaga, njih šesnaest, do zadnjeg

trena pokušavali su spriječiti da vatra zahvati skladišne objekte koje su napustili tek kada su im zbog detonacija postali ugroženi i vlastiti životi.

Na mjesto događaja odmah su iz OSRH upućeni zapovjednik Zapovjedništva za potporu general-bojnik Mate Ostović i zapovjednik Namjenski organiziranih Protupožarnih snaga OSRH general-bojnik Mate Obradović kako bi se na licu mjesta snimilo stanje na terenu.

Odmah nakon dobivanja obavijesti Vatrogasnog operativnog središta Državne uprave za zaštitu i spašavanje na područje požara upućena su četiri Canadaira i jedan Air Tractor, no zbog eksplozija koje su uslijedile, zračne snage su zbog sigurnosnih razloga, povučene s požarišta. Tijekom popodneva i večeri pripadnici Oružanih snaga sudjelovali su u evakuaciji civilnog stanovništva kako bi se izbjegla tragedija većih razmjera, a oni smjestili na sigurno.

Stanovništvo je prvobitno smješteno u sportske dvorane, a poslije je prebačeno u kninsku vojarnu "Andrija Matijaš-Pauk" gdje su im osigurani uvjeti za privremeni boravak do povratka kućama, a tijekom noći obišao ih je i načelnik GS OSRH general-pukovnik Drago Lovrić. Tom prigodom mješteni su pohvalili angažman pripadnika OSRH.

Predsjednik RH Ivo Josipović, potpredsjednici Vlade Darko Milinović i Slobodan Uzelac, ministar obrane Davor Božinović i načelnik GSOSRH general-pukovnik Drago Lovrić sudjelovali su na sastanku kriznog stožera u Kninu

BILO CIVILNIH I VOJNIH ŽRTAVA

Ministar obrane Davor Božinović u razgovoru sa stanovnicima koji su privremeno bili evakuirani iz svojih domova

U ranim jutarnjim satima 14. rujna na požarištu se upućene bespilotne letjelice OSRH kako bi snimile opečeno područje. Na temelju dobivenih podataka te procjene da situacija na terenu to dopušta, na požarište su upućena četiri Canadaira i dva Air Tractora kako bi započeli s gašenjem. Nakon intervencije na opečeno područje vatra je stavljena pod nadzor te je omogućen pristup skladišnim objektima koje je prvi obišao general Drago Lovrić.

Pohvaljen angažman pripadnika OSRH

U Kninu se u popodnevним satima 14. rujna sastao i krizni stožer koji koordinira aktivnosti vezane uz eksploziju vojnoskladišnog kompleksa Pađane a nazočili su mu i predsjednik RH Ivo Josipović, potpredsjednici Vlade Darko Milinović i Slobodan Uzelac, ministar obrane Davor Božinović, načelnik GSOSRH general-pukovnik Drago Lovrić.

Na sastanku je između ostalog istaknuto kako su evakuirani građani, na temelju procjena stručnjaka, vraćeni kućama jer se opasnost na ugroženom području smanjila. Ipak mještani su upozoreni kako još uvijek ima sporadičnih eksplozija, koje su se čule i tijekom dana, te im je preporučeno oprez. S posebnom pozornošću trebaju se odnositi i prema eventualnom pronalasku bilo kakvog sumnjivog predmeta što bi odmah trebali dojaviti u stožer. Uzrok ovog izvanrednog događaja prema podacima kriznog stožera a na osnovi prikupljenih podataka i informacija s terena jest prirodna nepogoda - požar koji se nije mogao kontrolirati pa je

velikom brzinom došao do vojnog skladišta. No unatoč vrlo teškoj i po život opasnoj situaciji u kojoj su se našli, istaknuta je velika požrtvovnost i nadljudski napori 16-torice pripadnika OSRH koji su bili u objektu i do zadnjeg trenutka pokušavali ugasiti vatru. U namjeri da spase što više i onemoguću tragediju većih razmjera do zadnjeg su trenutka odolijevali vatrenoj stihiji i praktički pod eksplozijama napustili skladište kako bi sačuvali vlastite živote.

Zračne snage OSRH i tijekom ostatka dana nastavili su natapati područje vodom kako bi se požar što je moguće više usporio i omogućio zemaljskim snagama da ga potpuno lokaliziraju.

Kako potencijalna opasnost još uvijek postoji, pirotehničari su i dalje angažirani na okolnim prometnicama da bi bile sigurne za daljnje prometovanje i ovog je trenutka to među prioritarnim zadaćama.

Za građane na okolnom području Oružane snage RH su osigurale vodu, agregate, logističku pomoć, obroke, sve dok im to bude potrebno. ■

“Požar i eksplozije u skladištu pored Knina bilo je teško predvidjeti, no taj je događaj pokazao da zbog spremnosti sustava nije bilo civilnih i vojnih žrtava”, kazao je novinarima predsjednik Ivo Josipović nakon sastanka stožera zaštite i spašavanja grada Knina s pridruženim članovima županijskog stožera koji je održan 14. rujna. “Požar je bio brz i snažan, no civilne i vojne osobe učinile su sve da se vatra zaustavi, šteta minimalizira, a vojnici su riskirali živote nastojeći spriječiti da vatra zahvati vojno skladište”, istaknuo je predsjednik Josipović.

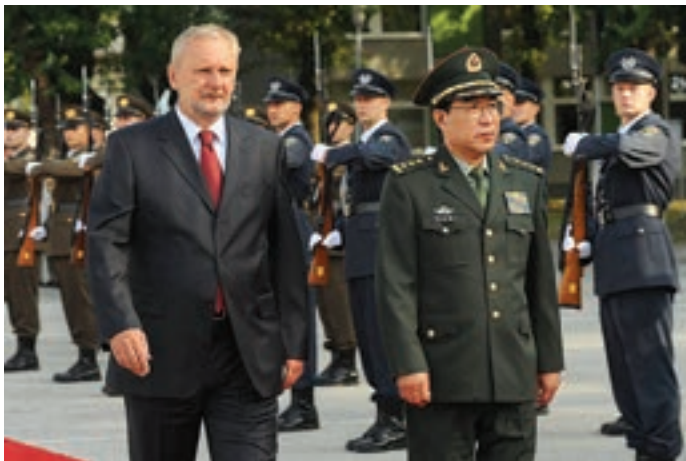
Predma su zbog detonacija bile povučene s požarišta, zračne snage HRZ-a uključile su se u gašenje požara čim su okolnosti to dopustile

Četiri zrakoplova tipa Canadair i dva zrakoplova tipa Air tractor koji zbog detonacija nisu mogli odmah pristupiti gašenju požara, upućeni su 14. rujna, drugog dana požara, na područje vojnog skladišnog kompleksa Pađane te su započeli s gašenjem rubnih dijelova područja u koordinaciji s lokalnim vatrogasnim zapovjednikom.

Ima dosta prostora za još kvalitetniju suradnju dviju zemalja, uključujući i suradnju na području međunarodne sigurnosti, kazao je ministar Božinović nakon sastanka. General Xu Caihou je istaknuo da je Republika Hrvatska mlada država, no da je hrvatski narod jedan od najstarijih u Europi, te se složio s mišljenjem da postoji prostora za još plodonosniju suradnju dviju zemalja i na obrambenom i sigurnosnom planu

Izaslanstvo NR Kine u posjetu MORH-u

Ministar obrane Davor Božinović primio je 12. rujna visoko izaslanstvo Narodne Republike Kine, koje boravi u službenom posjetu Republici Hrvatskoj, predvođeno generalom zbora Xu Caihouom, potpredsjednikom Središnje vojne komisije NR Kine. Uz generala Caihoua u visokom kineskom izaslanstvu bio je i zamjenik načelnika Glavnog stožera OS-a NR Kine general zbora Ma Xiaotian te još osam generala i admiral - vojnih zapovjednika nekoliko kineskih vojnih područja, predstavnika ratne mornarice i ratnog zrakoplovstva NR Kine te drugih visokih dužnosnika Ministarstva nacionalne obrane NR Kine.

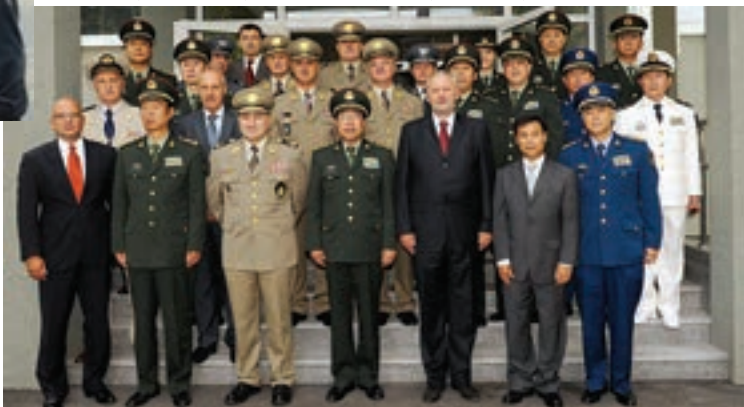
Ministar Božinović je u razgovoru s kineskim izaslanstvom kazao da nema otvorenih pitanja između Republike Hrvatske i NR Kine, te da ima dosta prostora za još kvalitetniju suradnju dviju zemalja, uključujući i suradnju na području međunarodne sigurnosti. Pritom je istaknuo ulogu Hrvatske kao NATO članice u međunarodnim mirovnim misijama te dodao da Hrvatska već pridonosi i europskoj si-

Kinesko izaslanstvo obišlo je i HVU gdje su im predstavljeni programi školovanja za djelatne vojne osobe

gurnosnoj i obrambenoj politici, iako još nije punopravna članica EU. General Xu Caihou je istaknuo da je Republika Hrvatska mlada država, no da je hrvatski narod jedan od najstarijih u Europi te se složio s mišljenjem da postoji prostora za još plodonosniju suradnju dviju zemalja i na obrambenom i sigurnosnom planu. Tom je prigodom istaknuo prioritete u području međunarodne i sigurnosne politike te je predložio nastavak ustaljenih međusobnih posjeta visokih izaslanstava

General Xu Caihou je istaknuo prioritete u području međunarodne i sigurnosne politike te je predložio nastavak ustaljenih međusobnih posjeta visokih izaslanstava kao i mogućnost razmjene časnika na području školovanja i izobrazbe

kao i mogućnost razmjene časnika na području školovanja i izobrazbe. U nastavku posjeta, kinesko je izaslanstvo obišlo Hrvatsko vojno učilište "Petar Zrinski" gdje su mu predstavljeni programi školovanja za djelatne vojne osobe.

Kineskom izaslanstvu na HVU pridružili su se i veleposlanik NR Kine u RH, Shen Zhifei i vojni izaslanik NR Kine u RH, brigadir Wang Liwei.

Visoke je goste dočekao zamjenik načelnika GS OS-a za operacije, kontraadmiral Zdenko Simičić, ravnatelj HVU-a, general-bojnik Mirko Šundov te njegov zamjenik i zapovjednik Ratne škole, brigadni general Slaven Zdilar.

Prezentaciju o vojnoj izobrazbi na HVU održao je ravnatelj HVU-a, general-bojnik Mirko Šundov, upoznavši sve nazočne s povjesnicom, ustrojem, zadaćama, potporom provedbi izobrazbe kao i sudjelovanjem u mirovnim misijama. Prezentaciji su nazočili i zapovjednik HKoV-a general-bojnik Dragutin Repinc, načelnik Uprave za operativne poslove i obuku GS OSRH-a general-bojnik Jozo Miličević, zapovjednik ZzP-a general-bojnik Mate Ostović, zapovjednik HRZ-a i PZO-a brigadni general Dražen Šćuri i savjetnica ministra obrane Iris Ljubičić.

Tijekom posjeta HVU, kinesko je izaslanstvo posjetilo i Ratnu školu "Ban Josip Jelačić". ■

Lada PULJIZEVIĆ, snimio Tomislav BRANDT

BLACK BEAR 2011

Vježba Black Bear 2011. održat će se od 13. do 20. rujna u Leštu,

u Republici Slovačkoj, i četvrtu godinu zaredom, u sklopu NATO-ova projekta Multinacionalne bojne vojne policije (MNMPBAT) okupit će pripadnike vojne policije iz četiriju europskih država: Poljske kao vodeće nacije MNMPBAT-a te Hrvatske, Slovačke i Češke.

Ove će godine, slijedom utvrđenog reda rotacija među sudionicima, zapovjedništvo nad MNMPBAT-om preuzeti hrvatski časnik, satnik Robert Vorih iz Odjela VP GSOSRH-a, koji uoči odlaska u Slovačku naglašava. "Ovogodišnji Black Bear posebno je važan jer je riječ o posljednjoj vježbi prije certificiranja koje će biti 2012. godine. Vježba je prilika da prepoznamo eventualne nedostatke u funkcioniranju bojne i zatim žurno

Vježba Black Bear je do sada održana u Republici Poljskoj (2008. godine), Republici Češkoj (2009. godine) i Republici Hrvatskoj (2010. godine). Ovogodišnja vježba bit će održana u Republici Slovačkoj, a sljedeće, 2012. godine, u Poljskoj će bojnu certificirati NATO-ovi ocjenjivači

radimo na njihovu otklanjanju. Osim toga, bojna će ove godine, na poligonu Lešt, biti iskušana u snalaženju i reagiranju na incidentne situacije u urbanom okruženju, što je poseban izazov budući da od 2008. godine nismo imali prilike tako raditi."

Nakon višegodišnjeg procesa suradnje, zajedničkih aktivnosti, planiranja i vježbi,

pripadnici vojne policije četiriju nacija okupljenih u MNMPBAT-u sljedeće će godine, pred NATO-ovim

ocjenjivačima u Poljskoj demonstrirati svoju uvježbanost i sposobnosti. Bude li označen kao "full operation capability", MNMPBAT će dobiti potreban certifikat i bit će priključen Multinacionalnom sjeveroistočnom korpusu NATO-a za brze reakcije, a očekuje se da će prva zadaća MNMPBAT-a biti u Afganistanu. ■

Poligon Lešt nalazi se u središnjem dijelu Slovačke, u pokrajini Banska Bistrica, i najveći je takav poligon u Republici Slovačkoj. Na površini od 14.000 hektara smješteni su brojni objekti, streljane za uvježbavanje topničkog i pješačkog gađanja, poligoni za rad s minsko-eksplozivnim sredstvima, uređeni su i prilagođeni tereni raznih konfiguracijskih svojstava zbog čega se ondje mogu provoditi zahtjevne vježbe s velikim brojem sudionika, i uz simulaciju stvarnih incidentnih situacija.

Sudionicima vježbe Black Bear 2011 bit će posebno važan onaj dio poligona Lešt koji omogućava simulaciju incidentnih situacija u urbanom okruženju. Riječ je o stambenom naselju s višekatnim zgradama u kojima su, tijekom hladnoratovske podjele svijeta, živjeli ruski dočasnici i časnici s obiteljima. Nakon njihova odlaska Slovaci su ovaj prostor uredili, unutrašnjost prilagodili za uporabu bojnog streljiva i učinili ga idealnim poligonom za provedbu zahtjevnih simulacijskih vježbi rješavanja kriznih situacija u naseljenim, gradskim sredinama

Lana KUNIĆ, foto NATO

Želja za slobodom ne može se uništiti

Napadi 11. rujna bili su početak duge zime u svjetskoj povijesti. No događaji na Bliskom istoku vratili su nam vjeru da se želja za slobodom, koliko god se nastojala ugušiti, ne može uništiti: arapsko proljeće je novo vrijeme nade za sve nas, rekao je glavni tajnik NATO-a Anders Fogh Rasmussen u Bruxellesu, obilježavajući godišnjicu 11. rujna. Tom je prigodom istaknuo da kreatora tog napada danas više nema- povijest ga je pokopala, no nažalost njegova ideologija još uvijek nije zakopana s njim. "Vidjeli smo tijekom godina ekstremizam koji nema vjersko utemeljenje", podsjetio je glavni tajnik te je izrazio nadu da će budućnost donijeti miran suživot, međusobnu suradnju i slobodu pojedinca. Rasmussen je također najavio i novi samit koji će se održati u Chicagu, i to za osam mjeseci, a što će biti još jedna prigoda da Savez potvrdi svoj mandat u zaštiti svih onih koji teže za slobodom. "Za Afganistance koji vjeruju u svoje pravo na siguran život, za Libijce koji vjeruju u svoje pravo na demokratski izbor", naglasio je glavni tajnik. U povodu tragične godišnjice Sjevernoatlantsko vijeće u svom je priopćenju naglasilo da terorizam ni u kom pogledu neće prihvatiti te da počinitelji

terorističkih djela moraju bit privedeni pred lice pravde. "NATO i naši partneri iz cijelog svijeta mogu bit ponosni na ono što se, individualno i kolektivno, postiglo

na polju borbe protiv terorizma. Nastavit ćemo se boriti protiv pošasti terorizma, u skladu s međunarodnim pravom i Poveljom UN-a", stoji u priopćenju Saveza.

Konferencija za novinare glasnogovornice NATO-a

Na važnost sastanka proširene kontaktne skupine o Libiji, a na kojem su početkom mjeseca u Parizu sudjelovali predstavnici 60-ak zemalja, koju su na početku krize oformili Francuska, Velika Britanija, Italija i Katar, upozorila je na konferenciji za novinare glasnogovornica NATO-a, Oana Lungescu. Inače, na tom su sastanku UN i glavne svjetske sile odredili smjernice za nove libijske vlasti i deblokirale 15 milijardi dolara. "To je važan korak za Libiju, a sudionici su izrazili punu potporu nastavku akcije Ujedinjeni zaštitnik, a koja se provodi u skladu s rezolucijom UN-a, i to sve dok intervencija u toj zemlji bude potrebna", naglasila je glasnogovornica. Dodala je da je na sastanku potvrđena uloga UN-a, u koordiniranju djelotvorne i brze potpore libijskom narodu i tijekom procesa tranzicije. Naglasila je i da Libija okreće novu stranicu u svojoj povijesti te da se situacija u Tripoliju, i mnogim drugim dijelovima zemlje, vraća u normalu i brže no što se to moglo pretpostaviti. "Krajnje je vrijeme da i ostaci pristaša

Spuštanjem zastava na pola koplja u Zapovjedništvu NATO-a u Bruxellesu odana je počast poginulima u terorističkom napadu na SAD 11. rujna

režima prihvate stvarnost i predaju oružje te prihvate dijalog", kazala je Oana Lungescu. Glasnogovornica Saveza naglasila je da u Libiju stiže humanitarna pomoć i to kopnom i zrakom te da su u zemlji povećane komercijalne aktivnosti. "Dok mnogi gradovi u toj zemlji uživaju relativnu sigurnost, pristaše Gadafijeva režima još uvijek su prisutni u područjima poput Bani Walid, Sirta i regija Sebha", kazala je glasnogovornica NATO-a te upozorila da je Gadafi još uvijek prijetnja. Odgovarajući na pitanje novinara o podrijetlu oružja koje se nalazi u Libiji, kazala je, da nažalost ne raspolaže tom informacijom te je još jednom naglasila da NATO uspješno provodi embargo na oružje u toj zemlji.

Misija u Libiji se nastavlja

Da će NATO nastaviti vojne operacije u Libiji sve dok bude postojala bilo kakva prijetnja snaga odanih Moameru Gadafiju civilnom stanovništvu, još je jednom na konferenciji održanoj početkom tjedna u Londonu rekao glavni tajnik NATO-a Anders Fogh Rasmussen. Istaknuo je i da unatoč padu libijskoga vođe Gadafija, u toj zemlji još ima otpora, a Savez je spreman na akciju dok god bude trebalo. Dodao je da ne zna gdje je Gadafi, ali da to i nije važno za odluku o budućem djelovanju. "NATO i naši partneri imat će misiju sve dok postoji prijetnja, ali ni minutu duže", istaknuo je glavni tajnik i prošloga tjedna i to nakon sastanka s portugalskim

ministrom vanjskih poslova Paulom Portasom dodajući da je operacija u Libiji velik uspjeh kada je riječ o zaštiti stanovnika te zemlje. Gdje se skriva omraženi diktator iz Libije, još uvijek

nije poznato, no borbe u toj zemlji i dalje traju i to uglavnom u mjestima koja su još posljednja uporišta snaga odanih Moameru Gadafiju. Tako su libijske vlasti početkom tjedna objavile da su naišle na žestok otpor u Bani Validu, no i da napreduju k Sirtu, Gadafijevu rodnom mjestu. Inače, Nacionalno prijelazno vijeće najavilo je da je počela proizvodnja nafte, koja je bila gotovo prekinuta tijekom šestomjesečnog građanskog rata. Vijeće je u Tripoliju objavilo da je zarobilo Gadafijeva direktora vanjske obavještajne službe.

Cyber-odbrana i Novi strateški koncept

Nastajanje sigurnosnih prijetnji u virtualnom svijetu, Cyber-rizici i pripravnost u pravnom sektoru kao i osiguranje nove generacije interneta, neke su teme radionice koja će se od 10. do 11. listopada održati u Velikoj Britaniji, i to na Cambridgeu, gdje će stručnjaci pokušati odgovoriti na preostala otvorena pitanja, a koja se tiču obrane u internetskom prostoru. Naime, što se Saveza tiče još uvijek postoje otvorena pitanja o zaštiti cyber-prostora, stoga NATO financira radionicu na kojoj će se okupiti stručnjaci iz 40 zemalja, partnerskih zemalja, uključujući Rusiju, a sve da bi predložili odgovore i analitički kontekst za bolje razumijevanje što bi to NATO Cyber-odbrana trebala podrazumijevati.

Ministar Božinović s polaznicima Časničke škole HVU-a

Snimio Tomislav BRANDT

Ministar obrane Davor Božinović posjetio je 10. rujna Hrvatsko vojno učilište "Petar Zrinski" te se susreo s polaznicima 11. naraštaja Temeljne časničke izobrazbe (TČI) koji su započeli svoje školovanje. "Sustav obuke koju ćete i sami iskusiti, razvijen je i unaprijeđen u skladu s vlastitim potrebama i razvojem Oružanih snaga. Ona je

izazovna, realistična, standardizirana i usmjerena na zadaću. Obuka za sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama i dalje će biti prilagođena vrsti operacija, okolnostima u kojima se odvijaju te dužnostima i zadaćama", rekao je, između ostalog, u svom obraćanju polaznicima ministar Božinović. "Vi ste ona mladost, stručna i motivirana, koja donosi svježinu i koja je nova snaga našeg obrambenog sustava. Vi ste i dokaz uspješnosti projekata privlačenja osoblja, a vas 113 polaznika samo nas učvršćuje u uvjerenju da je upravo čovjek, njegova sposobnost, iskustvo i znanje, naša najjača točka, rekao je Božinović te dodao da biti časnik nije zanimanje već poziv. S ministrom Božinovićem na HVU bio je i načelnik GS OSRH-a general-pukovnik Drago Lovrić te ravnatelj HVU-a general-bojnik Mirko Šundov sa suradnicima. Jedanaesti naraštaj Temeljne časničke izobrazbe ima 113 polaznika, od čega 20-ak posto žena. Čine ga dosadašnji pripadnici OSRH-a koji su stekli uvjete da postanu časnici, potom kadeti koji su završili civilno-vojno školovanje, stipendisti MORH-a, kao i dragovoljni ročnici koji su završili obuku i imaju potrebne uvjete da postanu časnici OSRH-a. OJI

Načelnik Glavnog stožera OSRH-a sa zapovjednikom EUFOR-a

Načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga RH general-pukovnik Drago Lovrić sastao se 7. rujna u pomorskoj bazi Lora u Splitu sa zapovjednikom EUFOR-a u BiH general-bojnikom Bernhardom Bairom.

Tijekom razgovora razmijenjena su mišljenja o stanju u Bosni i Hercegovini, o problemu viška streljiva i vojnih objekata u BiH te općenito o procesu pristupanja euroatlantskim integracijama zemalja u regiji. General-pukovnik Drago Lovrić naglasio je važnost stabilnosti susjedne BiH za cijelu regiju te je istaknuo logističku potporu koju Republika Hrvatska pruža operaciji EUFOR. General Lovrić potom je pozvao generala Baira na 15. konferenciju načelnika

GS OS-a zemalja članica A-5 koja će se u prosincu ove godine održati u Republici Hrvatskoj. General-bojnik Bernhard Bair istaknuo je Hrvatsku kao važnog čimbenika stabilizacije u

regiji, posebice zbog činjenice da je ona punopravna članica NATO-a te uskoro i članica Europske unije. Europska unija uspostavila je 2. prosinca 2004. vojnu misiju u Bosni i Hercegovini pod nazivom EUFOR ALTHEA u sklopu Zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a i davanja potpore BiH. Svrha je operacije da vojnom prisutnošću pridonese sigurnom i stabilnom okruženju u BiH, spriječi ponovno izbijanje nasilja i omogući provedbu preostalih aspekata Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini. Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda imenovalo je misiju EUFOR-a ALTHEA pravnom nasljednicom SFOR-a, dotadašnje misije pod vodstvom NATO-a. OJI

Veleposlanik SAD-a u Zapovjedništvu HKoV-a

Zapovjedništvo Hrvatske kopnene vojske u Karlovcu posjetio je 9. rujna veleposlanik SAD-a u RH James B. Foley gdje ga je primio zapovjednik HKoV-a general-bojnik Dragutin Repinc.

U prijateljskom razgovoru dviju partnerskih vojnih snaga sudjelovali su vojni izaslanik SAD-a, brigadir Calvin Carlsen te s hrvatske strane zamjenik zapovjednika HKoV-a brigadni general Zvonko Petermel, načelnik stožera Z HKoV-a brigadni general Alojz Tomašević i načelnik Odjela za planiranje Z HKoV-a brigadir Ivan Turkalj.

General Repinc je upoznao veleposlanika Foleyja s ustrojem i zadaćama HKoV-a, obukom i pripremama pripadnika HKoV-a za

mirovne misije, međunarodne vojne vježbe u suradnji s američkim partnerskim snagama te s izazovima i budućim ciljevima koji stoje pred njima.

Napomenuo je da se sljedeći tjedan održava Inicijalna planska konferencija za međunarodnu vježbu Immediate Response 12 koja će se po drugi put održati u Republici Hrvatskoj u suradnji sa Zapovjedništvom Američkih snaga u Europi te zemljama članicama A-5 inicijative.

General Repinc zahvalio je partnerima SAD-a za svu materijalnu i moralnu potporu te za buduću partnersku suradnju u aktivnostima i vježbama. Veleposlanik Foley, koji je prvi put u posjetu Zapovjedništvu HKoV-a,

izrazio je spremnost za proširenje suradnje s Hrvatskom kopnenom vojskom te je pohvalio njezin dosadašnji doprinos u svim partnerskim aktivnostima i mirovnim misijama. OJI

Početak izobrazbe na HVU

Početak izobrazbe polaznika škola Hrvatskog vojnog učilišta obilježen je 14. rujna u vojarni "Petar Zrinski" u Zagrebu.

Uspjeh tijekom školovanja tom su prigodom polaznicima zaželjeli u ime ministra obrane njegov izaslanik državni tajnik Pjer Šimunović te ravnatelj HVU-a general-bojnik Mirko Šundov, a na prigodnoj su svečanosti bili i drugi visoki vojni dužnosnici, kao i vojni izaslanici akreditirani u Republici Hrvatskoj.

U školskoj godini 2011/2012 na svim razinama izobrazbe HVU-a, uključujući i onu najvišu - Ratnu školu ukupno je s obrazovanjem počelo 319 polaznika. Među njima je 13 polaznika iz drugih zemalja i to Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Njemačke i Slovenije. Državni tajnik MORH-a Pjer Šimunović svim je polaznicima čestitao na razvoju dosadašnje karijere te kazao da će nakon uspješno završenog obrazovanja i usavršavanja moći dati još veći doprinos izgradnji naših obrambenih sposobnosti i međunarodnoj sigurnosti. "OS pridaje veliku važnost izgradnji obrazovnih sposobnosti koje su temelj svih obrambenih sposobnosti koje jedna zemlja može imati", istaknuo je Šimunović. Činjenica da se na HVU školuju i pripadnici OS-a drugih zemalja, prema riječima državnog tajnika, potvrđuje povjerenje u naš vojni obrazovni sustav, kao i otvorenosti naših institucija. "U HVU se ne dolazi samo po diplomu nego po znanje.

Snimio: Željko STIPANOVIĆ

Biti odabran za školovanje znači da ste najbolji u svojim ustrojbenim cjelinama. To je čast, ali i obveza", kazao je tom prigodom ravnatelj HVU-a general Šundov. Proces školovanja i profesionalnog razvoja jedan je od najvažnijih oblika upravljanja ljudskim potencijalima. Dostizanju najnovijih trendova u obrazovanju neprekidno se treba težiti, i u tome se, napomenuo je general Šundov, ne smije zaostajati. Pozvao je sve polaznike škola na uvažavanje različitosti, međusobno poštovanje i profesionalni odnos. U sklopu obilježavanja početka izobrazbe, djelatnicima HVU-a uručena su promaknuća u više činove, nagrade i pohvale.

Leida PARLOV

Pripadnici BSD-a na vježbi Jackal Stone 11

Dvadeset pripadnika Bojne za specijalna djelovanja sudjelovat će od 10. do 27. rujna u provedbi međunarodne vojne vježbe Jackal Stone 11. Sudjelovat će u Timu za specijalne operacije s jedanaest pripadnika u sklopu Specijal Operation Group 15 (SOTG), s pet pripadnika u stožeru SOTG 15, s dva pripadnika u Joint Exercise Control Group (JECG), te po jednim pripadnikom u Zapovjedništvu Combined Joint Special Operations Task Force (CJSOTF) te osobnoj skupini zapovjednika vježbe (CJSOTF).

Jackal Stone 11 najveća je združena vojna vježba Specijalnih snaga u Europi koju vodi Zapovjedništvo za specijalne snage OS

SAD-a u Europi (SOCEUR). Vježba će se provesti u tri zemlje i to Bugarskoj, Rumunjskoj i Ukrajini. U provedbi sudjeluje 1477 pripadnika specijalnih postrojbi iz SAD-a, koja je i vodeća nacija, Bugarske, Rumunjske,

Ukrajine, Poljske, Mađarske, Litve, Norveške, Slovačke te Hrvatske.

Scenarij se vježbe temelji na naučenim lekcijama u operaciji ISAF u Afganistanu, s usredotočenjem na obuku i provedbu zadaća iz vojne pomoći (Military Assistance) i protupobunjeničke borbe (Counterinsurgency).

Sudjelovanje pripadnika BSD-a na vježbi iznimno je važno jer razmjena iskustava na taktičkoj i operativnoj razini služi kao svojevrsna priprema za operaciju ISAF u Afganistanu, kao i za pripremu i organizaciju međunarodne vojne vježbe Jackal Stone 12 koja će se održati u Republici Hrvatskoj u rujnu 2012.

OJI

Posjet Zagrebu i Vukovaru

Pripadnici 5. multinacionalnog Combat Support OMLT-a, u kojem su uz pripadnike OSRH-a i američki tim iz Nacionalne garde Minnesota, boravili su 3. i 4. rujna u Zagrebu i Vukovaru. Tijekom boravka u glavnom gradu obišli su Oltar domovine a potom posjetili i Memorijalni turnir hokeja na ledu u čast Ferdi Spajiću. Bila je to izvrsna prilika upoznati hokejaše iz Minnesote odakle su i pripadnici američkih snaga. Sljedećeg su dana posjetili Memorijalni centar Domovinskog rata, Spomen-dom Ovčara, zapalili svijeće na Memorijalnom groblju i kod križa na Dunavu. Vodio ih je zapovjednik 5. MN CS OMLT-a satnik Zoran Hemetek.

OJI

Priredio **Toma VLAŠIĆ**

Teška snajperska puška kalibra 20 mm južnoafričkog proizvođača Denel

Višenamjenski helikopter AW 159 LYNX

Model brzog presretačkog čamca

DSEI izložba obrambene i sigurnosne opreme u Londonu

Ministar obrane Davor Božinović je, na poziv organizatora, posjetio 13. rujna međunarodnu izložbu obrambene i sigurnosne opreme DSEI, koja se od 13. do 16. rujna održava u Londonu, a na kojoj je konzorcij Patria i Đuro Đaković specijalna vozila izložio borbeno oklopno vozilo te posjetiteljima predstavio mogućnosti proizvodnje.

Tom je prigodom ministar Božinović održao sastanke s predsjednicima uprave i vodećim ljudima iz finske Patrie, norveškog Kongsberga, njemačkog Rheinmetalla te s predstavnicima britanskog ministarstva za trgovinu i investicije koji su i organizator izložbe. Predstavници tvrtke Đuro Đaković specijalna vozila očekuju da će im sudjelovanje na jednoj od najvećih međunarodnih izložbi vojne opreme otvoriti mogućnosti za zajednički izlazak s Patriom na treća tržišta te im je u tom smislu potpora Ministarstva obrane itekako važna.

DSEI je jedna od vodećih izložbi obrambene i sigurnosne opreme te je dobra prigoda za upoznavanje s najnovijom opremom i trendovima na području obrane i sigurnosti. Sudjeluje više od 1300 izlagača iz 98 zemalja. Organizatori očekuju više od 25 000 sudionika, 70 službenih izaslanstava. Najnovija dostignuća s područja obrambene i sigurnosne tehnologije prikazat će se u 31 nacionalnom paviljonu. Organizirana je i 21 demonstracija izložene opreme te brojni popratni seminari. ■

Na izložbi je konzorcij Patria i Đuro Đaković specijalna vozila izložio borbeno oklopno vozilo te posjetiteljima predstavio mogućnosti proizvodnje. Predstavници tvrtke Đuro Đaković specijalna vozila očekuju da će im sudjelovanje na jednoj od najvećih međunarodnih izložbi vojne opreme otvoriti mogućnosti za zajednički izlazak s Patriom na treća tržišta.

Oklopno vozilo BMP-1 opremljeno modernom kupolom

Besposadni nadzorni sustavi

Oklopno vozilo Aravis francuske tvrtke Nexter

Leida PARLOV, snimio Davor KIRIN

“Služenje u ovakvoj postrojbi najveći je izazov za svakog vojnika“, kazao je general Barić. Podsjetio je i na nužnost neprekidnog usavršavanja i podizanja razine obuke, a upravo je BSD postrojba koja neprekidno traži nove izazove u obuci. BSD treba pratiti trendove specijalnih postrojbi u opremanju, obuci i osposobljenosti i, prema riječima generala Barića, nadalje će se raditi na njezinu razvoju

SPREMNI ODGOVORITI NAJVEĆIM IZAZOVIMA

Bojna za specijalna djelovanja obilježila je 8. rujna, u vojarni “Drgomalj” u Delnicama svoju jedanaestu obljetnicu. Prigodnoj svečanosti nazočio je izaslanik ministra obrane i načelnika GS OSRH-a, zamjenik načelnika GS OS-a general-pukovnik Slavko Barić te drugi vojni dužnosnici, sadašnji i bivši pripadnici postrojbe i njihov zapovjednik brigadir Nikola Županić, predstavnici udruga proizišlih iz Domovinskog rata, lokalnih vlasti i Crkve. “Vi jeste posebni. Vi jeste elitni dio OSRH-a i na to budite ponosni“, kazao je general Barić izrazivši zadovoljstvo što obljetnicu BSD-u može čestitati u ime ministra obrane i načel-

nika GS OSRH-a. Kao jednu od najvažnijih odlika ove postrojbe izdvojio je iznimno dobru prilagodljivost svakoj situaciji, što je danas u svakoj vojsci najveći izazov, ali i jedinstvo, zajedništvo i odlučnost njezinih pripadnika u provedbi svih zadaća. “Služenje u ovakvoj postrojbi najveći je izazov za svakog vojnika“, kazao je general Barić. Podsjetio je i na nužnost neprekidnog usavršavanja i podizanja razine obuke, a upravo je BSD postrojba koja neprekidno traži nove izazove u obuci. BSD treba pratiti trendove specijalnih postrojbi u opremanju, obuci i osposobljenosti i, prema riječima generala Barića, nadalje će se raditi na njezinu razvoju. Zapovjednik BSD-a brigadir Nikola Županić osvrnuo se na proteklih jedanaest godina života i rada u postrojbi napomenuvši da se snage za specijalne operacije ne stvaraju preko noći te da se do današnjih rezultata nije došlo lagano. Proteklih godina podignuta je kvaliteta života i rada pripadnika BSD-a, te su stvoreni i svi potrebni uvjeti za provedbu njihovih obučnih događanja. Osim svojih redovitih zadaća u OSRH, pripadnici BSD-a sudjeluju i u međunarodnim operacijama, a aktivni su i u pomoći civilnom stanovništvu. Napomenuo je da imaju i iznimno dobru međunarodnu suradnju, posebno s Europskim zapovjedništvom za specijalne operacije OS SAD-a i Zapovjedništvom za specijalne operacije OS Republike Poljske. “BSD je postrojba OSRH-a spremna odgovoriti najvećim izazovima,

kako u zemlji tako i u svijetu“, zaključio je brigadir Županić čestitajući dan postrojbe svim njezinim bivšim i sadašnjim pripadnicima, posebno onima u misiji ISAF u Afganistanu. Pročitana je i čestitka koju je BSD-u uputio zamjenik načelnika GS OSRH-a za operacije kontraadmiral Zdenko Simičić. U sklopu obilježavanja obljetnice BSD-a mons. Juraj Jezerinac služio je misu u crkvi svetog Ivana Krstitelja u Delnicama, a počast poginulim pripadnicima postrojbe odana je polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća ispred

Pripadnici BSD-a u nekoliko pokaznih vježbi demonstrirali su svoju vrhunsku obučenost

spomen-sobe u vojarni “Drgomalj“. “Mogli su otići, izbjeći rat, ali ljubav prema domovini bila je jača od svega. Neka njihova žrtva bude zalag naše sretnije budućnosti“, kazao je tom prigodom mons. Jezerinac te je blagoslovio spomen-ploču BSD-a koja će biti položena u Crkvi hrvatskih mučenika u Udbini. Svi koji su BSD-u došli čestitati njihov dan mogli su razgledati TT zbor te izložbu fotografija na kojima su prikazani neki njihovi obučni događaji, ali i aktivnosti u međunarodnim operacijama. Pripadnici BSD-a u nekoliko pokaznih vježbi demonstrirali su svoju vrhunsku obučenost. ■

“Vi jeste posebni. Vi jeste elitni dio OSRH-a i na to budite ponosni“, kazao je general Barić izrazivši zadovoljstvo što obljetnicu BSD-u može čestitati u ime ministra obrane i načelnika GS OSRH-a

STOP OMETANJU

Ometanje navigacijskih GPS uređaja postaje sve veća opasnost, ometači su dostupni i na civilnom tržištu za šaku dolara. Britanska tvrtka QinetiQ i kanadska NovAtel zato su razvile protuometač GAJT koji štiti GPS prijamnik od ometanja i omogućava mu normalni prihvata signala sa satelita. GAJT je kratica od GPS Anti Jamm Technology (tvrtke u priopćenju za medije navode da se izgovara "gadžet") odnosno tehnologija protiv ometanja GPS-a. Prema tvrdnjama proizvođača to je prvi protuometač izveden kao jedna antena te je predviđen za instaliranje na vojna kopnena

Foto: QinetiQ

vozila. GAJT poništava elektromagnetna zračenja koja odašilju ometači, svodi ih na nulu te tako omogućava GPS uređaju da bez smetnji sa strane bez problema prima signal GPS satelita te određuje položaj. Fizički, riječ je o samo jednoj anteni promjera 29 cm koja treba dva kabela, jedan za napajanje, a drugi za vezu s postojećim GPS-om te malo mjesta na vozilu za instalaciju. GAJT je načinjen od komercijalnih komponenti te pruža mogućnosti koje su dosad davali samo znatno veći protuometački sustavi, ali uz manju cijenu.

M. PETROVIĆ

PRIMOPREDAJA PRVOG BAM-a

Prvi višenamjenski odobalni ophodni brod BAM (Buque de Accion Maritima) istoimene klase Meteoro, oznake P-41 namijenjen španjolskoj Kraljevskoj ratnoj mornarici službeno je primopredan i uveden u operativnu uporabu 28. srpnja.

Glavne odlike brodova klase Meteoro očituju se u duljini 94 m, istisnini 2500 t te najvećoj brzini od 20 čv. Posadu čini 40 članova, a pri brzini od 12 čv doplov iznosi 8000 Nm. Na krmenom dijelu broda nalazi se helikopterska paluba dok se temeljno naoružanje sastoji od glavnog topa kalibra 76 mm, dvaju topova kalibra 25 mm te

dviju strojica kalibra 12,7 mm. Meteoro je porinut u listopadu 2009. a zadaće će mu biti: zaštita i pratnja drugih brodova, nadzor pomorskog prometa, nadzor i neutralizacija terorističkih aktivnosti i piratstva, operacije

usmjerene protiv krijumčara drogom i ljudima, operacije potrage i spašavanja, potpora kriznim situacijama i humanitarnim operacijama te nadzor ribarske legislative.

M. PTIĆ GRŽELJ

NOVI BESPOSADNI SUSTAV

Potkraj lipnja Američka je kopnena vojska s tvrtkom Aerovironment sklopila ugovor vrijedan 4,9 milijuna dolara o osiguranje potpore za brzo razmještanje besposadne letjelice Switchblade. Riječ je o modernoj minibesposadnoj letjelici, mase oko 900 grama koju u terenskim uvjetima nosi jedan vojnik u naprtnjači, a čuva se i lansira iz cijevi. Nakon lansiranja iz cijevi raširi krila te operateru šalje videosliku područja koje motri. Pogodna je za otkrivanje topničkih ciljeva, nadzor područja i procjenu djelotvornosti paljbenog

djelovanja. Switchblade na prvi pogled radi što i sve slične besposadne letjelice, uz jednu malu, ali taktički bitnu iznimku. U slučaju otkrivanja npr. cilja koji žurno treba uništiti a nema mogućnosti za trenutačno topničko djelovanje, operater prebacuje Switchblade u "kamikaza" način rada. Tada operater označi cilj i usmjeri Switchblade na njega. Letjelica sklapa krila i napada označeni cilj kao projektil, a cilj uništava bojnog glavom smještenom u prednji dio letjelice.

M. PETROVIĆ

MODERNIZACIJA JURIŠNIH AVIONA A-10

Američko je ratno zrakoplovstvo sklopilo ugovor s tvrtkom Boeing vrijedan 2,9 milijuna dolara o razvoju i procjeni djelotvornosti modernizacije jurišnih aviona A-10. Modernizirat će se digitalni snimač audio i videopodataka DVADR, a to je samo jedan od koraka u sklopu programa održavanja i ukupnog jačanja mogućno-

sti jurišnika A-10. Svrha je modernizacije povećati mogućnosti tog legendarnog jurišnika koji je napravljen još u doba Hladnog rata, i ušao u sastav američkog ratnog zrakoplovstva 1976. No i danas se pokazuje kao nezaobilazna zrakoplovna platforma za napad na zemaljske ciljeve i pružanje potpore kopnenim snaga-

ma. Oružje koje odmah upadne u oči jest sedmocijevni top GAU-8/A kalibra 30 mm koji može ispaljivati i granate od osiromašenog uranija. Najveća je brzina paljbe do 4200 projektila u minuti, a uz top A-10 može ponijeti više od sedam tona oružja.

M. PETROVIĆ

INDIJA U OČEKIVANJU NERPE

Ruska jurišna podmornica na nuklearni pogon Nerpa (K 152) NATO oznake Akula II do kraja godine bit će iznajmljena indijskoj ratnoj mornarici na 10 godina. Indija je u međuvremenu podmornicu preimenovala u INS Chakra.

Polaganje kobilice podmornice Nerpa održano je 1986., ali je gradnja ubrzo zaustavljena zbog financijske krize sovjetske mornarice. Posada potrebna za upravljanje podmornicom ima 300 članova i prošla je obuku u Sosnovi Boru pokraj St. Peterburga. Jurišne podmornice na nuklearni pogon klase Akula II postižu najveću podvodnu brzinu od 33 čvora i dubinu ronjenja od 600 metara te se smatraju jednim od najtiših i najsofisticiranijih ruskih podmornica.

Dostava podmornice odgođena je već nekoliko puta, a poglavito nakon nesreće pri pokusnim plovidbama u studenom 2008. Kvar protupožarnog sustava na podmornici tijekom pokusnih plovidbi prouzročio je gušenje 20

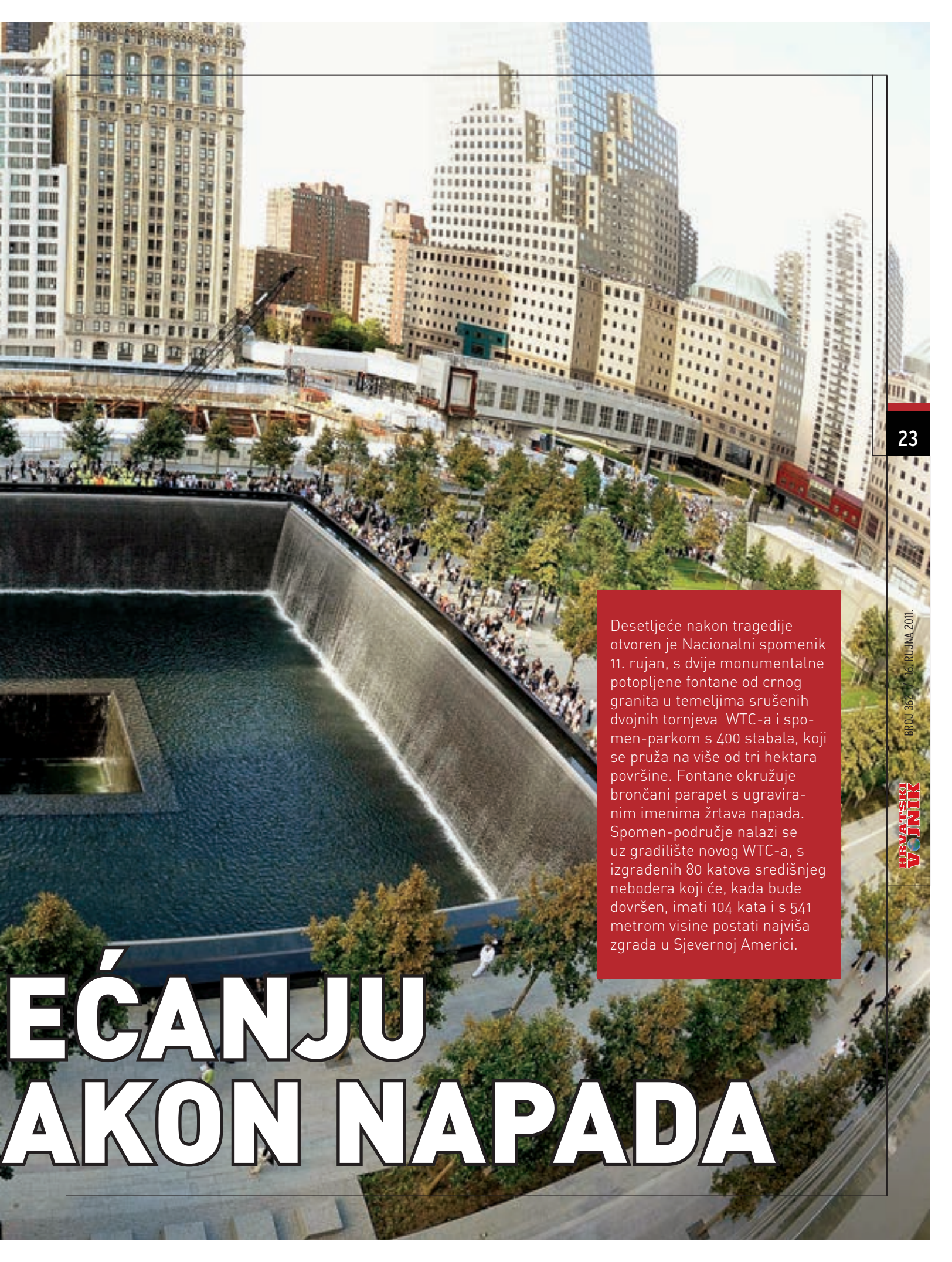
mornara i tehničara. Nakon potrebnih popravaka, za što je utrošeno gotovo 60 milijuna dolara, u srpnju 2009. započela su nova ispitivanja i pokusne plovidbe.

M. PTIĆ GRŽELJ

Obilježavanje sjećanja na tragediju 11. rujna 2001. se kao i svake godine odvijalo blizu mjesta na Nultoj točki gdje se gradi spomen-obilježje veličine tri hektara, posvećeno svim poginulim na taj dan u New Yorku, Pentagonu i Pennsylvaniji u nazočnosti američkog predsjednika Baracka Obame i njegova predhodnika Goerga W. Busha, obitelji poginulih, brojnih građana koji su odali poštovanje žrtvama do tada, po broju nastradalih, neviđena teroristička čina

UJEDINJENI U SJ DESET GODINA N

Desetljeće nakon tragedije otvoren je Nacionalni spomenik 11. rujan, s dvije monumentalne potopljene fontane od crnog granita u temeljima srušenih dvojnih tornjeva WTC-a i spomen-parkom s 400 stabala, koji se pruža na više od tri hektara površine. Fontane okružuje brončani parapet s ugraviranim imenima žrtava napada. Spomen-područje nalazi se uz gradilište novog WTC-a, s izgrađenih 80 katova središnjeg nebodera koji će, kada bude dovršen, imati 104 kata i s 541 metrom visine postati najviša zgrada u Sjevernoj Americi.

ČEĆANJU AKON NAPADA

Svijet je sa zaprepaštenjem i nijemo bio prikovan uz TV ekrane gledajući tragediju koja je prije deset godina zadesila američki narod.

Izrazi na licima ljudi otkrivali su gotovo jednake emocije: šok, nevjericu, tugu...svijest da je ovaj put tragedija zadesila Ameriku, ali se mogla dogoditi bilo gdje na zemaljskoj kugli, svijest da terorizam nema granica, da ne preza ni od čega, da ima samo jedan cilj – učiniti što više nedužnih žrtava. No, ono što teroristi nisu mogli predvidjeti, ili barem ne u tolikoj mjeri, bila je, nakon početnog šoka, dotad neviđena odlučnost cijelog svijeta koji je zaboravio na dotadašnje podjele i osobne probitke, da se svom žestinom suprotstavi terorizmu. Ta borba traje i deset godina poslije, i trajat će sve dok za svijet postoji realna prijetnja ponavljanja ovakvih ili sličnih događaja. Sve one koji su možda posumnjali da je pravda dostižna, razuvjerili su pripadnici specijalnih postrojbi američke vojske koji su u svibnju ove godine eliminirali idejnog tvorca ovih, ali i vjerojatno brojnih drugih terorističkih napada. Poslali su tako jasno i odlučno upozorenje svim sadašnjim, ali i potencijalnim teroristima da se ne može nekažnjeno ubijati nedužno stanovništvo.

Vrijeme je na trenutak stalo

Svečanom komemoracijom u New Yorku je u nazočnosti Baracka Obame i Georga W. Busha prigodom obilježavanja 10. godišnjice terorističkih napada na Ameriku odana počast žrtavama

napada, njih oko tri tisuće. Počast svim žrtvama odana je minutom šutnje u 8.46 sati (14.46 sati po srednjoeuropskom vremenu) kada je napadnut prvi neboder Svjetskog trgovačkog centra (WTC). U blizini mjesta terorističkog napada, gdje je sada gradilište, po dva člana obitelji žrtava potresno su čitali imena 2983 osobe koje su tog 11. rujna poginule u New Yorku, Washingtonu i Shanksvilleu, a suze u očima bile su vid-

Prije deset godina 19 terorista Al-Qaide otelo je četiri putnička zrakoplova iz zračnih luka u Newarku, Bostonu i Washingtonu i krenulo u napade. Dva zrakoplova udarila su u tornjeve WTC-a, koji su se zapalili i nekoliko sati poslije srušili. Treći zrakoplov udario je u Pentagon, a četvrti, United Airlines let 93, srušio se u polje blizu Shanksvillea, nakon pokušaja putnika da preuzmu kontrolu u pilotskoj kabini zrakoplova. Let 93 bio je na putu za Washington, a njegov pretpostavljeni cilj bile je zgrada Kongresa na Capitol Hillu ili možda Bijela kuća.

ljive u očima nazočnih. Još jedna minuta šutnje održana je u 9.03 (15.03 sati) u vrijeme napada na drugi neboder.

Obitelji su u nedjelju prvi put vidjele novi memorijalni prostor posvećen 11. rujnu, s dvama velikim bazenima s najvećim umjetnim vodopadima u SAD-u, na mjestu gdje su nekada stajali neboderi Svjetskog trgovačkog centra. Na brončanim pločama oko ruba bazena upisana su imena žrtava napada i šest žrtava poginulih na istom mjestu u terorističkom napadu osam godina prije.

Skup je kao i prijašnjih godina bio manifestacija sjećanja i jedinstva, a dužnosnici su zamoljeni da preskoče govore i umjesto toga pročitaju neki njima dragi tekst.

Stojeći iza neprobojnog stakla, predsjednik Obama pročitao je biblijski Psalm 46, koji govori o Bogu kao “našem utočištu i snazi, i pomoći u nevolji”, a guverner države New York Mario Cuomo čitao je dio govora o stanju nacije predsjednika Franklina D. Roosevelta iz 1941., o poznate četiri slobode - slobodi govora, slobodi vjeroispovijesti, slobodi od siromaštva i slobodi od straha “bilo gdje u svijetu”.

Bivši predsjednik George W. Bush citirao je pismo predsjednika Abrahama Lincolna o žrtvama Građanskog rata. “Molim da naš nebeski Otac ublaži bol vašeg teškog gubitka”, pisao je Lincoln 1864. majci koja je u ratu izgubila pet sinova. “Predsjednik Lincoln nije samo razumio bol svoje zemlje već je razumio i cijenu žrtvovanja i istupio je da bi tješio one u žalosti”, rekao je Bush.

Dvojica predsjednika potom su zajedno sa suprugama obišli Sjevernu spomen-fontanu WTC-a. Obama i njegov prethodnik, George W. Bush, pognutih su glava doticali imena urezana u bronci, zagrlili su se s nekim članovima obitelji poginulih i potom se sastali s gradonačelnikom New Yorka Michaelom Bloombergom i bivšim gradonačelnikom Rudyjem Giulianijem, koji je postao nacionalni heroj zbog svog postupanja u krizi nakon 11. rujna.

Počast poginulim vojnicima u Afganistanu i Iraku

“Znam kako je to kad iznenada primite poziv da je ono što vam je najdraže u životu nestalo”, rekao je u emotivnom govoru u Pentagonu potpredsjednik SAD-a Joe Biden, koji je prije više desetljeća u prometnoj nesreći izgubio suprugu i kćer. Ministar obrane SAD-a Leon Panetta nakon minute šutnje u 9.37 (15.37 sati) kojom je označeno vrijeme kada je zrakoplov udario u sjeverno krilo zgrade ministarstva obrane ostavivši

Dvojica su predsjednika sa suprugama obišli Sjevernu spomen-fontanu WTC-a

iza sebe 184 žrtve, prisjetio se i nekoliko tisuća pripadnika američke vojske koji su poginuli u ratovima u Afganistanu i Iraku pokrenutim kao odgovor na teroristički napad na SAD.

U Shanksvilleu, u Pennsylvaniji, zbor je pjevao na otvaranju Nacionalnog spomenika Let 93 a mnoštvo od 5000 okupljenih slušalo je čitanje imena 40 putnika i članova posade poginulih u

Diljem planeta organizirana su obilježavanja terorističkih napada. Na Novom Zelandu igrači i gledatelji utakmice Irska - Sjedinjene Države za Svjetski kup u ragbiju odali su počast žrtavama minutom šutnje na stadionu u New Plymouthu. Veleposlanik Sjedinjenih Država na Novom Zelandu David Huebner je posebice odao počast Marku Binghamu i Jeremyju Glicku, dvojici ragbijaša koji su sudjelovali u pobuni na Letu 93 kada se četrdeset putnika suprostavilo otmičarima i skrenulo zrakoplov koji se trebao

zabiti u sjedište Kongresa u washingtonski Capitol i srušili ga u polje u Pennsylvaniji. U Australiji je francuski ministar vanjskih poslova Alain Juppe u nedjelju u Canberri tijekom komemoracije žrtvama terorističkih napada ocijenio da borba protiv terorizma nije završena i da i dalje postoji prijetnja. U prilog toj tvrdnji ide i događaj od 10. rujna ove godine kada je u Afganistanu bombaš-samoubojica u napadu na vojnu ispostavu NATO-ovih snaga ranio 89 ljudi, među kojima 50 američkih vojnika.

Američki predsjednik Barack Obama izjavio je dan uoči obilježavanja desete godišnjice terorističkih napada, da su Sjedinjene Države deset godina nakon napada 11. rujna “snažnije” i da će Amerikanci “nastaviti dalje, unatoč stalnim prijetnjama njihovoj sigurnosti”. “Zahvaljujući neumornim naporima naših vojnika i naših obavještajaca, profesionalaca sigurnosnih službi, danas ne bi trebalo dvojiti: danas je Amerika jača, a Al-Qaida je na putu prema porazu”, rekao je Obama u svom tjednom obraćanju preko radija i interneta. Kazao je, međutim, da će SAD i dalje biti meta terorista. “Da, suočeni smo s odlučnim neprijateljem... on će i dalje pokušavati ponovno nas napasti, ali kako pokazujemo ovoga vikenda, mi smo oprezniji”, rekao je Obama. “Radimo sve što je u našoj moći da zaštitimo naš narod, i bez obzira na to što nam stane na put, mi ćemo nastaviti dalje”, istaknuo je.

padu aviona prije deset godina. Uz predsjednika Obamu i potpredsjednika Joe Bidena i bivši američki predsjednici George W. Bush i Bill Clinton pridružili su se obiteljima 40 putnika i članova posade na komemoraciji u Shanksvilleu. ■

Marina JURČIĆ, Foto: Systematic

SitaWare Headquarters 4 je softverska aplikacija namijenjena za zapovjedno mjesto brigade, bojne i satnije, a pruža okvir mogućnosti situacijske svjesnosti fokusirane na trenutačne operacije. Posebno je efikasan u kompleksnim fluidnim združenim operacijama koje uključuju snage iz različitih zemalja, koje rabe različite sustave i opremu. Dizajniran je za uporabu s računalnom opremom uz uporabu miša i tipkovnice.

ske skupljanje i distribuciju informacija poput statusnih izvještaja. Softver sadrži SitaWare BMS kao potpuno integriranu komponentu, što mu produbljuje mogućnosti sve do razine satnije, voda i desetine.

SitaWare HQ olakšava različitim stožernim skupinama da surađuju kroz planove i zapovijedi u tekstualnom i grafičkom formatu. Stožeri u različitim jedinicama, na raznim lokacijama i u različitim zemljama mogu raditi neometano zajedno na distribuiranim dužnostima planiranja i zapovijedanja. Aplikacija pruža potpune upute raspoređenim postrojbama s hijerarhijom namjenskih organizacija, osigurava automatsku distribuciju podataka.

Ugrađena replikacija i sposobnosti taktičke komunikacije osiguravaju da se promjene zajedničke operativne slike distribuiraju automatski. Geoprostorni podaci su 2D ili 3D, što olakšava analizu profila terena, kalkulacije radiorelejnih trasa, te proračune logističke izvodljivosti, potpora za standardiziranim unosom podataka iz zraka, s kopna i mora, uključujući komunikacijske kanale Link 16, AIS i NFFI.

Mogu biti uključeni videounosi iz web kompatibilnih izvora podataka uključujući besposadne letjelice i ostale izvore, relevantna statusna izvješća putem neprekidnog izvješćivanja o statusu zaliha postrojbi, o operativnom statusu, zaliha streljiva, zahtjevima za nadopunu i dr. Dostupne su i opcije snimanja i

SITAWARE (II.dio)

Aplikacija SitaWare Headquarters 4 se obično rabi za trenutačne operacije, pružanje efektivne situacijske svjesnosti na razinama od postrojbe do individualnih vozila (na primjer u CSAR operacijama), planiranje, omogućuje distribuiranim zapovjedništvima kolaborativno i paralelno planiranje maksimalne efikasnosti. To sve omogućava skraćivanje ciklusa planiranja, izvješćivanje; olakšava praćenje i bilježenje događaja, zapovijedi, autorizacija i dr., te ih evidentira u dnevnik, kao i za automat-

Drugi dio prikaza sustava SitaWare obrađuje aplikacije za zapovjedno mjesto, unos i prijenos vojnih informacija, potporu vojnicima u vozilima i pješacima na terenu

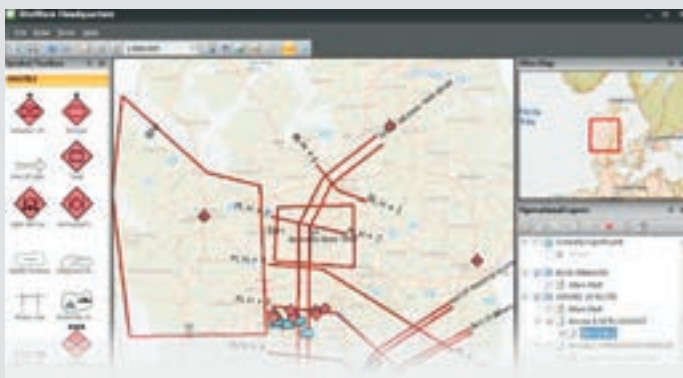
ponovnog pregledavanja brzog izvješćivanja i/ili raščlambe nakon djelovanja, na temelju točnih podataka, GPS potpora praćenju pokreta prijateljskih snaga u približno realnom vremenu. Korisnici mogu surađivati u izradi zapovijedi kompatibilnih sa STANAG-om 2014, a mogu biti kreirane prema nacionalnim zahtjevima. Alati za crtanje jednostavni su za uporabu, olakšavaju unos i omogućuju brzu izmjenu informacija, dostupni su i alati sa simbolima za brzo izvješćivanje o položajima postrojbi i incidentima. Te informacije se onda

za razmještaj. To je klijent/server aplikacija koja omogućava skalabilnost za viša zapovjedništva.

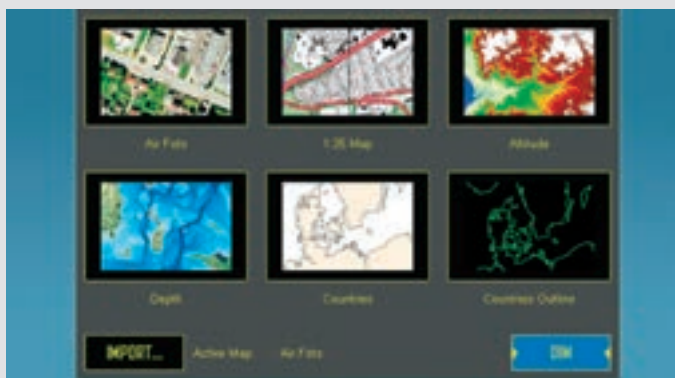
Softver pruža potporu za glavne operativne aktivnosti te uključuje situacijsku svjesnost; GIS podupire formate vojnih karata, podatke o terenu i alate za teren, sve u 2D i 3D formatu, planiranje misije; konstruiranje tekstualnih i grafičkih planova, te zapovijedi na kolaborativan način, dopuštajući unos za planirajući ciklus iz različitih fizičkih instalacija. Predlošci za planove prilagodljivi su nacionalnim zahtjevima provedbe misi-

i izvješća koristeći se standardima lake razmjernosti. Razlika je u razmještaju: IRIS Forms je samostalna aplikacija instalirana na pojedinačna računala, a IRIS WebForms je klijent - uslužnik rješenje sa serverskom instalacijom i web baziranim klijentima skinutih s uslužnika putem web-preglednika.

IRIS Forms i IRIS WebForms automatski generiraju postavke i komponente za unos podataka potrebnih da bi korisnik mogao kreirati i upravljati strukturiranim dokumentima, a služe kao okvir za automatski prijenos podataka između

SitaWare HQ 5 softver - prikaz razmještaja snaga i neprijateljskog smjera kretanja

SitaWare BMS - funkcionalnost višestrukih karata

automatski distribuiraju zapovjednom mrežom.

SitaWare HQ 5 softver

SitaWare Headquarters 5 je pouzdano skalabilno C2 rješenje, jednostavno za uporabu koje pruža veliku interoperabilnost i ispunjava sve zahtjeve. Podupire sve zadaće zapovjedništva i spremno je

SitaWare HQ 5 može se rabiti na različitim razinama organizacije, pritom poboljšava situacijsku svjesnost, ubrzava i podupire proces vojnog donošenja odluke, smanjuje vrijeme potrebno za pripremu planiranja. Nudi sposobnost prilagodbe na tekuće operacije, visoku interoperabilnost uporabom MIP bloka 2 i 3, ESRI i ArcGIS-a podupire integraciju ostalih ESRI GIS proizvoda putem ESRI formata gdje se rezultati mogu vidjeti izravno u SitaWare HQ.

je. Podupire trenutačne operacije pružajući združeni skup prilagodljivih vojnih i civilnih simbola, podupirući brojne vrste slojeva poput trenutačne prijateljske situacije, nepovezanih neprijatelja, globalnog značenja, slojeva za planove i dr. Izvješćivanje iz misije i izvješćivanje logističkih informacija o potrošnom materijalu, opremi i stanju ljudstva također je dio aplikacije uz pregled sposobnosti postrojbe (s normalnom popunom zaliha) te izvješćivanje o njihovu trenutačnom statusu. Također uključuje situacijski dnevnik i sposobnost njegova pregleda omogućujući raščlambu nakon djelovanja određenih dijelova ili razdoblja operacije, te interoperabilnost. Najviši stupanj interoperabilnosti je postignut simultanom potporom MIP bloka 2 i 3.

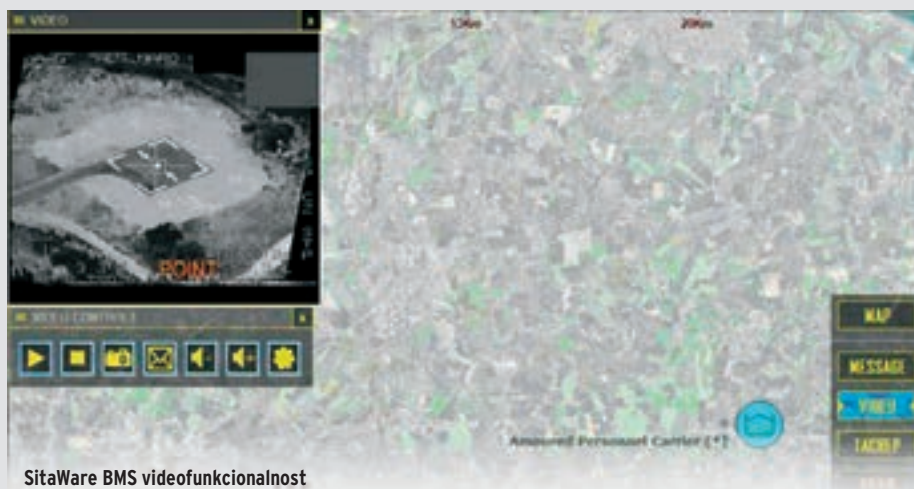
IRIS Forms

Aplikacija IRIS Forms i IRIS WebForms pojednostavljuje i strukturira unos i prijenos vojnih informacija, zapovijedi

organizacija i jedinica. Operateri se koriste ovim softverskim proizvodima za otvaranje, pripremu, uređivanje i slanje strukturiranih dokumenata s dostupnom pomoći. IRIS Forms i IRIS WebForms omogućavaju da informacija bude lako razumljiva i odabrana, kako od ljudi tako i od računala dok je kompatibilnost s najnovijim standardima zajamčena.

Aplikacija lako kreira zapovijedi, izvješća i poruke, pomaže u prevenciji transmisije netočnih i nejasnih informacija, osigurava strukturiranost podataka tako da se njima mogu koristiti i ljudi i računala. Štedi vrijeme i ljudske resurse obavljajući inače manualnu obradu informacija, a poznato web ili Windows sučelje olakšava uporabu.

IRIS Forms i IRIS WebForms mogu biti instalirani prema zahtjevu od najvišeg do najnižeg zapovjedništva. IRIS WebForms se rabi u zapovjedništvu gdje postoje lokalne mrežne konekcije da bi klijentima omogućile pristup serveru. IRIS Forms se rabi u razmještenim

SitaWare BMS videofunkcionalnost

postrojbama i samostalnim operacijama, često na prijenosnom računalu.

IRIS Forms i IRIS WebForms softver se obično rabi za kreiranje zapovijedi i izvještaja ili u slobodnom stilu ili prema predlošcima. Osigurava da se ulazne poruke lako interpretiraju. Rabi ulazne informacije da bi se operativne baze podataka automatski zanovile, a obavlja i ispravljanje ulaznih i izlaznih poruka koje ne odgovaraju standardima, da bi se smanjio nesporazum.

Aplikacija automatski generira komponente za raspored i unos podataka potrebnih za strukturirane dokumente, odgovara standardima poput NATO ADatP-3, USMTF, OTHT-GOLD i dr, odgovara pravilima iz NATO APP-11(C)/ADatP-3 Change 4, pomaže u prevenciji informacijske dvosmislenosti koja može rezultirati pogrešnom interpretacijom i pogreškama.

SitaWare BMS

SitaWare BMS (Battle Management) omogućava situacijsku svjesnost koja pomaže zapovjednicima na terenu i vođama pojedinih postrojbi brzo reagirati na promjene u operativnoj slici. Precizan i relevantan pregled omogućava vojnicima na terenu donijeti dobro informirane i dobro koordinirane odluke koje povećavaju djelotvornost razmještaja. Namijenjen je za taktičke situacije visokog intenziteta. Softver je napravljen za uporabu s robusnom opremom sa sučeljima osjetljivim na dodir, što ga čini pogodnim za razmještaj

unutar vozila, te za mobilnu uporabu. SitaWare BMS je isproban u borbenim uvjetima diljem svijeta.

SitaWare Battle Management je dizajniran za situacijsku svjesnost i komunikaciju zapovijedi i izvještaja u fluidnom mobilnom operativnom okolišu, obično temeljenom na hardveru montiranom u vozila. Softver se koristi s hardverom montiranim u vojna vozila, integriran s radiomrežom te sensorima i naoružanjem u vozilu. Prije razmještaja, SitaWare BMS se rabi za primanje, analiziranje i izdavanje zapovijedi. Tijekom djelovanja, unutar vozila se koristi za praćenje prijateljskih snaga, znavljanje situacijske svjesnosti i prilagođavanje operacijama u tijeku. Nakon završetka djelovanja, koristi se za pisanje izvještaja i zahtjeva za obnovu zaliha.

SitaWare Battle Management osigurava maksimalnu situacijsku svjesnost s praćenjem prijateljskih snaga skroz do razine pojedinačnih vozila, brz odgovor zapovijedima i izvještajima koji se temelje na brzo promjenjivim taktičkim situacijama. To radi uz pomoć jednostavnih skica i izvještaje nakon djelovanja koji štede vrijeme, logistički status i eliminira pisanje i slanje zahtjeva za dopunom.

Razni senzori u vozilu i sustavi naoružanja mogu biti integrirani u sustav koji pruža brz i lak pristup brojnim kartama na GIS mapu (ESRI ArcGIS engine). Predlošci slojeva mogu biti prikazani ili skriveni da bi se prilagodili promjenjivim operativnim potrebama. Predviđena je

laka dostupnost standardnih taktičkih grafičkih oznaka i simbola prema APP6 (NATO) i MilStd 2525 (US) standardima. Korisnik ima mogućnost skiciranja, uz pomoć kojeg na kartu može dodati nestrukturirane informacije, integriran alat za chat i slanje poruka. Dostupan je modul za menadžment ciljeva s funkcionalnostima za laserske mjerače dometa. Postoji i oprema za inercijsku navigaciju i prezentacije statusa sustava, kao i funkcionalnost zahtjeva za vatrom tj. navođenjem vatre. Također pruža i širinu kanala za efektivnu izmjenu podataka i preko mreža koje se temelje na IP-u i preko mreža koje se na IP-u ne temelje.

SitaWare za iskrcane vojnike

SitaWare Dismounted softver povezuje vojnike s ključnim informacijama iz različitih dijelova zapovjedne mreže, čak i kad su u pokretu izvan svojih vozila. Softver korisnicima pruža informacije i sposobnosti potrebne u intenzivnim taktičkim situacijama. Pretvara uređaje s modernim ručnim sučeljem i komunikacijske jedinice u aktivne i integrirane dijelove vojnih sposobnosti zapovijedanja, nadzora i slanja poruka. Može biti korišten u kom-

(IRIS Forms)

Automatizirani postupci štede vrijeme i ljudske resurse eliminirajući ručnu obradu informacija, osiguravaju kompaktne poruke pogodne za brzo slanje podataka u kanalu ograničene propusnosti, što je slučaj u većini taktičkih operacija. Potpuno je integriran s aplikacijama IRIS Organisational Messaging i IRIS Information Mapping, a lako se integrira i s ostalim aplikacijama, kada se rabi zajedno s IRIS Information Mapping. IRIS Forms je moćan alat za prelazak sa sustava koji se zasniva na tradicionalnim MTF standardima na moderne informacijske arhitekture zasnovane na XML-MTF te pruža jedinstveni alat za sve inačice MTF standarda.

Korisničko sučelje bazirano na Windowsima je slično sučeljima osjetljivim na dodir SitaWare Battle Managementa, pružajući tako poznati izgled i osjećaj te ga pritom čineći lakim za obuku i uporabu.

SitaWare Dismounted rješenja su obično instalirana na ručne uređaje poput robusnih mobilnih telefona i PDA-ova. Otvorena arhitektura i modularni dizajn konstruiran je prema internacionalnim standardima, što ih čini lakim za integraciju. Softver može biti instaliran na mobilne i pametne (smart) telefone te na zglobna računala i dr.

Tehničke karakteristike aplikacije SitaWare Dismounted omogućavaju praćenje prijateljskih snaga GPS-om što omogućuje da ostali znaju gdje je iskrcani vojnik. Senzori poput laserskog daljinomjera mogu biti spojeni za precizno izvještavanje sa smanjenom ljudskom intervencijom, Podupire integriran chat i slanje poruka. Podupire APP6 (NATO) i MIL-STD-2525 (US) standarde za taktičku grafiku i simbole, te brzo i jednostavno izvješćivanje koje pokriva, kako vlastiti status tako i lokaciju mogućih neprijatelja.

binaciji sa širokom paletom lakih i lako portabilnih jedinica dostupnih modernom vojniku. Softver je dizajniran za uporabu s robusnom opremom i sučeljima osjetljivim na dodir, idealnim za razmještaj u vozilima i u mobilnoj uporabi.

Sučelje bazirano na Windowsima čini sustav lakim za korištenje i pruža brz pristup geoprostornim podacima i kartama kojima se koriste vlastite snage. Opcijom zoom in/zoom out omogućen je željeni taktički pregled, kao i zajednička operativna slika potrebna za određenu ophodnju ili operaciju.

SitaWare Dismounted softver omogućava crtanje grafičkih oznaka na ekranu, odmah spremnih za transmisiju kroz lanac zapovijedanja. Uključuje standardizirane

SitaWare Dismounted rješenja su obično instalirana na ručne uređaje

APP6 (NATO) i MIL-STD-2525 (US) taktičke grafičke oznake i simbole, za brzu i laku uporabu, a može podupirati i razne senzore te druge taktičke ulaze.

Ugrađeno je standardizirano vojno slanje poruka, možete koristiti skup predefiniranih aktivnosti za prijenos obavještajnih podataka, podataka iz izviđanja i ostale izvještaje drugim jedinicama kao i ostatku svoje skupine. Oprema kojom se koristi SitaWare Dismounted može biti povezana s određenim zapovjednim strukturama i strukturama slanja poruka koje vlastite i koalicijske snage koriste. To se postiže povezivanjem na SitaWare taktički replikacijski softver putem mreža sposobnih za prijenos IP baziranih podataka (uključujući WiFi, GPRS i 3G mreže). Signal će s ručnih uređaja biti proslijeđen drugim jedinicama opremljenim hardverom koji rabi SitaWare Dismounted softver, ili putem IP kompatibilnih koncentratora u vlastitim vozilima

i/ili drugim komponentama snaga. Ručna jedinica u C2 mreži pridonosi mrežno orijentiranom razmišljanju koje se uklapa u moderne operacije te daje bolju i jasniju sliku o onome što se događa oko vas. Jednostavno dijeljenje informacija s drugim snagama i jedinicama, mala masa i dimenzije te jednostavna uporaba čine ga zanimljivim rješenjem za situacijsku svjesnost s najmanjom mogućom masom.

SitaWare Dismounted softver pruža iskrcanom vojniku istu situacijsku svjesnost i interoperabilne sposobnosti kao i drugim razinama zapovjednog lanca. Softver pruža glavne funkcionalnosti dostupne u SitaWare Battle Management sustavu ugrađenom u vozila, posebno konfiguriranim da bi zadovoljio praktične potrebe individualnih vojnika. Težište je na maksimalnoj situacijskoj svjesnosti, točnim geoprostornim informacijama i kartama, funkcionalnosti slanja poruka i funkcionalnosti slanja izvješća. ■

Od kraja XIII. do kraja XV. stoljeća u Japanu gotovo da i nije bilo mirnog razdoblja. Izvana su sigurnost narušavali Mongoli, a iznutra neprestani sukobi pretendenta na carevo i šogunovo naslijeđe

OPASNOST S MORA I GRAĐANSKI RATOVİ

Obje mongolske invazije Japana spriječili su tajfuni koji su potopili osvajačku flotu

U razdoblju Kamakura Japanu je prvi put u povijesti zaprijetila opasnost izvana – invazija Mongola. Tijekom vladavine Kublaj-kana, iz Koreje je 1274. na japanski otok Kyushu prebačeno oko 20 000 mongolskih i više od 5000 korejskih ratnika uz pomoć više od 900 brodova. Pošto su prethodno ovladali otocima Tsushimom i Iki Shimom, invazijske snage iskrcale su se u zaljevu Hokokaki i razbile vojske lokalnih japanskih feudalaca te ih potisnule u njihove utvrde. Svojim borbenim postrojem i uređenom taktikom, Mongoli su bili nadmoćniji od japanskih branitelja koji su uglavnom nastupali kao individualni borci. Međutim, tek što su uspostavili mostobran, nastupilo je vrlo snažno nevrijeme koje je potopilo veliki broj mongolskih brodova. Da ne bi došli u opasnost teškog poraza zbog nedovoljne logistike i pothranjivanja snaga iz Koreje zbog nedostatka brodovlja, Mongoli su se s ostatkom flote povukli na korejski poluotok bez većih sukoba i napada s japanske strane.

Posljednji mongolski pokušaj

Shvativši lekciju, japanski šogun pokušao je spriječiti novu invaziju opsežnim

fortifikacijskim radovima na vjerojatnim mjestima iskravanja te prikupljanjem svih vojnički raspoloživih snaga. Novu, znatno veću invaziju Kublaj-kan pokrenuo je 1281., angažiravši više od 100 000 svojih ratnika i korejskih plaćenika te flotu od oko 4000 brodova. Ponovno se iskrcaвши na otok Kyushu, invazijske su snage relativno brzo, unatoč žestokom japanskom otporu, uspostavile mostobran. Nakon 53 dana intenzivnih borbi, otok Kyushu poharao je razorni tajfun, koji je potopio gotovo cjelokupnu invazijsku flotu, ponovivši sudbinu prve invazije iz 1274. Mongoli su, našavši se u nezavidnu položaju zbog ograničenih mogućnosti opskrbe, konačno napustili japansko otočje i nikada više nisu pokušali novu invaziju.

S druge strane, bez obzira na nesuspjeh mongolskih invazija, to iskustvo ostavilo je iznimno dramatične vojne i sociološke posljedice na japansko društvo, koje postaje izrazito ksenofobno i nepovjerljivo prema svim utjecajima izvana. Uslijedilo je vrlo dugo razdoblje u kojem se Japan gotovo u potpunosti zatvara u svoju unutarnju strukturu i nastavlja daljnji razvoj odbijajući bilo

kakve vanjske utjecaje. Istodobno, nastavljaju se društvena previranja koja u velikoj mjeri destabiliziraju cjelokupni feudalni Japan.

Caru carevo

Ne mireći se sa svojom pasivnom ulogom “zemaljskog božanstva”, car Daigo II. 1333. ruši vlast šogunskog roda Hojo u Kamakuri i time započinje novi val dinastijskih borbi i niza građanskih ratova. No unatoč ambicijama cara Daiga, nakon rušenja dinastije Hojo vlast preuzima bivši carev vojskovođa Ashikaga Takauji i postaje novi šogun. Zapčinje tzv. razdoblje Muromachi, nazvano tako po četvrti u Kyotu u kojoj je bio smješten glavni stožer klana Ashikaga. Oni su ga ustoličili nakon 1333. kada su ušli u Kyoto i pošto su spalili Kamakuru, sjedište Kamakura šogunata. Razdoblje Ashikaga obilježavaju duge borbe za carsko prijestolje između tzv. sjeverne i južne dinastije i građanski rat 1332. - 1393. koji je završio uspostavom vladavine dvojice suprotstavljenih careva iz dva klana iste obitelji. Istodobno, unutarnjim previranjima koristilo se pokrajinsko plemstvo koje sebi osigu-

rava vlast nasljednih krupnih teritorijalnih feudalaca (*daimya*). Sukobi su privremeno stabilizirani tek kada je mikado Go Komatsu ponovno sjedinio carsku vlast u Japanu, iako je stvarna moć i dalje ostala u rukama šoguna iz obitelji Ashikaga.

Kyoto u ruševinama

Nakon smrti šoguna Ashikaga Yoshimasa, u srpnju 1467. započinje Onin građanski rat. Uzrokovan je proturječnostima o šogunovu naslijeđu (bolje rečeno, nasljedniku), jer se vrlo moćna obitelj Ouchi suprotstavila imenovanju novog šoguna Ashikaga Yosimitsua. Ratne operacije započele su u samom sjedištu šogunata i već do kraja rujna sjeverni dio Kyota bio je gomila ruševina, a iz grada je pobjeglo gotovo cjelokupno pučanstvo koje nije željelo sudjelovati u borbama. Dinastijski sukobi u Kyotu postali su svojevrsni "okidač" za ostale *daimye* (velikaši) koji su željeli proširiti svoje posjede na račun susjeda. Vrlo brzo je cijeli Japan potonuo u niz malih, "privatnih" feudalnih ratova. Oni zapravo nisu imali nikakve veze s dinastijskim sukobom u Kyotu, ali su rezultirali velikim gubicima u cijeloj zemlji i potpunoj destabilizaciji državne vlasti. Nakon smrti oba pretendenta na mjesto šoguna iz obitelji Yamana i Hosokawa, obitelj Ouchi povukla se 1477. iz Kyota, čime je završen Onin građanski rat. Vrlo brzo nakon toga prestali su i lokalni sukobi diljem Japana. Najvažnije posljedice građanskog rata bile su gotovo potpuna promjena društvene strukture feudalnog Japana, uz nestanak velikog broja starih plemićkih obitelji i stvaranja novih *daimya*. Razdoblje anarhije pogodovalo je nastanku velikog broja samuraja bez gospodara (*ronin*) koji su postajali uglavnom pljačkaši i pirati. ■

U XV. stoljeću cijeli je Japan potonuo u niz feudalnih ratova

Istina o ninjama

Vrijeme iza Oninova građanskog rata bilo je "zlatno razdoblje" ninja ili shinobi ratnika - specijalista za sve oblike nekonvencionalnog ratovanja, špijunažu i kriminalne aktivnosti. Naime, ninje su bili potpuni antipod visokoj moralnoj razini samuraja. Za razliku od njih uvijek su u službi nečasnih, tajnih i podzemnih ciljeva japanskih feudalaca i plemića za koje su (uz primjerenu novčanu naknadu) obavljali toliko nečasne zadaće, da ih se nitko ne bi usudio predložiti samurajima. U redove ninja novačili su se mračni ljudi bez ikakve perspektive. Bili su to okorjeli zločinci svih vrsta, patološke osobe, ljudi u bijegu pred zakonom i slično. Dakle, činili su najniži stalež japanskog društva. Prvi put se spominju potkraj XII. stoljeća kao dio vojne obuke klana Hattori. Klan Momochi formira prvu organizaciju ninja u ponajprije za špijunske zadaće i atentate na protivnike i neistomišljenike. Puni uspon ninje kao društvena i (para)vojna struktura doživljavaju u razdoblju XIV. - XVIII. stoljeća kada su svojom subverzivnom i (polu)kriminalnom djelatnošću imali važnu ulogu u oblikovanju političke scene tadašnjeg Japana.

Ninje su uvježbavani za sve oblike nekonvencionalnog ratovanja - od uporabe otrova, provođenja atentata i otmica, do prikriivenog kretanja, izviđanja, špijunaže i sl. Isto tako uvježbavani su za uporabu cjelokupnog arsenala tada postojećeg oružja, a tijekom vremena razvili su i vlastito naoružanje, primjereno njihovim zadaćama i načinu borbenog djelovanja.

HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI CENTAR DOMOVINSKOG RATA U SURADNJI S HRVATSKIM VOJNIKOM OBJAVLJUJE AUTENTIČNE DOKUMENTE I MEMOARSKO GRADIVO VEZANO UZ DOMOVINSKI RAT

Iz raščlambe stranih izvora o uzrocima pada "RSK" (I. dio)

Nasuprot neargumentiranu mišljenju da je odlazak Srba iz Hrvatske tijekom Oluje uzrokovan "dogovorom Milošević-Tuđman", u raznim raščlambama Oluje vojni stručnjaci evakuaciju civila iz "RSK-a" tumače potezom kojim se pokušao spriječiti poraz SVK-a, odnosno potezom koji je bio uvjetovan stanjem na bojištu i nagovještajem potpunog vojnog poraza. Primjerice, u raščlambi CIA-e o Oluji navodi se da je samo Kninu zapovijeđena evakuacija, a ne i sektoru Sjever, s namjerom da se omogući snagama 7. korpusa SVK-a koncentriranje na borbu, te da su zapovjednici SVK-a ipak bili primorani na izbor – povlačenje ili uništenje svojih snaga (*Balkan Battlegrounds: A Military History of the Yugoslav Conflict, 1990-1995*, Central Intelligence Agency, Office of Russian and European Analysis, Washington, DC 20505, May 2002., poglavlje 89, str. 371-372, 375).

U spomenutoj raščlambi (*Balkan Battlegrounds*, poglavlje 89, str. 374) navodi se da "nisu istinite tvrdnje da su bivši časnici američke vojske trenirali HV (odnosno planirali Oluju) ili da je NATO podupro hrvatsku ofenzivu ili da je Milošević poslao generala Mrkšića u RSK radi pripreme povlačenja vojske i stanovništva te da se SVK nije ozbiljno borio, već se samo povukao čim je počeo napad HV-a ili da je Beograd izdao RSK", kako su zapisali neki generali SVK-a. Nasuprot tome ističe se da je "zadivljujuća pobjeda HV-a počivala s jedne strane na poboljšanjima u strukturi snaga i doktrini pred operacijom, a s druge strane, da je uspjeh postignut činjenicom da su HV i 5. korpus ABiH prodrli u ključne srpske položaje, otvorivši ih i dobro iskoristivši tijekom operacije, čime su slomili obrambeni

sustav SVK". Dakle, ističe se da je temelj Oluje bilo poboljšanje u doktrini i strukturi snaga HV-a, koje se provodilo od 1993., jer su ta profesionalna poboljšanja povećala mogućnosti HV-a u planiranju i organiziranju operacije dojmive veličine i složenosti, kao i mogućnosti izvođenja operacija brzinskih proboja kojima bi mogli prodrijeti duboko iza neprijateljske obrane. Dakako, spominje se i da doktrina sama po sebi nije donijela pobjedu, već je morala biti i dosljedno provedena na terenu. No budući da tijekom Oluje Hrvatska vojska nije niti odmah, niti posvuda bila uspješna u planiranim napadima, drži se da uspjeh više leži u postizanju proboja na ključnim mjestima, koji su dodatno pomognuti ometanjem zapovjednih sustava SVK-a, te da je sve to zajednički potkopalo obrambeni sustav SVK-a kao cjeline i prouzrokovalo njegov raspad. Kao preduvjet uspješnom završetku Oluje, odnosno kao "prva i najočitija kritična pojedinačna akcija" navodi se dugotrajno napredovanje HV-a Dinarom i Livanjskim poljem, kojim se došlo do izvrsnih položaja za brzi i izravni napad na Knin, zaobilaženjem glavnih obrambenih položaja SVK-a južno od grada. Drži se da je osvajanjem Bosanskoga Grahova Hrvatska vojska zapečatila sudbinu Knina i prije nego što je sama Oluja krenula (*Balkan Battlegrounds*, poglavlje 89, str. 374-375). Da je gubitak B. Grahova i napad HV-a iz tog smjera na Knin bio veliko iznenađenje za vodstvo SVK pokazuje i njihova "Procjena ugroženosti i mogućnosti za zaštitu i spasavanje", izrađena u Kninu u travnju 1995. Naime, u navođenju mogućih smjerova djelovanja HV-a prema Kninu u njoj se spominju zadarski, splitski (Muć,

šibenski i sinjski smjer, a mogućnost napada hrvatskih snaga s kninske Dinare vodstvu pobunjenih Srba očito nije bila ni u primisli.

Jednako tako, u raščlambi CIA-e navodi se da su borbeni uspjesi HV-a i ABiH ubrzani i strukturalnim nedostacima SVK-a, za koje su časnici HV-a znali i izračunali kako ih iskoristiti. Ističe se da najveći problem SVK-a nije bio nevoljnost ili nespremnost za borbu, već činjenica da ih je bilo premalo, te da je taj problem prepoznat kad je doveden general Mrkšić da bi preustrojio obrambene formacije i uspostavio bolju i veću pokretnu pričuvnu snagu. Primjećuje se da su se "krajiski Srbi dobro borili tijekom napada u susjednoj državi, u bitkama kod Bihaća, da je u Oluji velik broj formacija SVK-a uspijevao odolijevati frontalnim napadima snaga HV-a i zadržati svoje položaje, no da Glavni stožer SVK-a i zapovjednici jedinica nisu imali dovoljno borbenih formacija za održavanje pokretnosti i dubine potrebne za zadržavanje prodora HV-a." Kao primjer navodi se da nakon nadiranja HV-a kroz statičnu obranu SVK-a kod Knina, 7. korpus SVK-a nije imao ni jednu pričuvnu jedinicu na raspolaganju za odupiranje i sprečavanje pada grada, te da je jedina neraspoređena jedinica bila skrpana od komadića izvučenih iz brigada u njegovu sastavu. Jednako tako, kao primjer navodi se da je nedostatak rezervi za ublažavanje napada s boka uzrokovao i izvlačenje dobro branjenog dijela južno od Karlovca te da je čvrsta obrana Petrinje pokleknula kad su rezerve na koje je računala bile raspoređene drugdje (*Balkan Battlegrounds*, poglavlje 89, str. 375). ■

PRETPLATI SE NA HRVATSKI VOJNIK UŠTEDI I ODABERI DAR

Poštovani čitatelji!

U želji da vam budemo što dostupniji, a istodobno želeći nagraditi vašu vjernost, svima zainteresiranima, dosadašnjim i budućim čitateljima koji se do **31. prosinca 2011.** odluče za godišnju pretplatu na časopis **Hrvatski vojnik**, darujemo naše proizvode po vašem izboru.

HRVATSKI VOJNIK

**ZA VAŠU VJERNOST DARUJEMO TRI DVD IZDANJA ILI TRI CD NASLOVA
ILI JEDNU OD KNJIGA MEĐU PONUĐENIM NASLOVIMA:**

KNJIGE:

Suvremeno oklopništvo
10 godina sudjelovanja RH u međunarodnim mirovnim misijama
Pozdrav iz Chaghcharana
Hrvatski vojnik u službi zajednice

FOTOMONOGRAFIJE:

Mirovna operacija CHAD
Vojska pobjednika

DVD IZDANJA:

Krila oluje
Zanimanje Vojni pas
Kadetski bal
Mirovna operacija CHAD
VRO Oluja - 5 minuta za sjećanje
Čuvari svjetskog mira

CD IZDANJA:

Simfonijski puhački orkestar OSRH i klapa HRM "Sv. Juraj" - Domovini s ljubavlju
Simfonijski puhački orkestar OSRH - Hrvatske koračnice
Klapa HRM "Sv. Juraj" - Najbolje od klape

**BROJ DAROVA JE
OGRANIČEN.
ODLUČI SE JOŠ DANAS!**

Potrebno nam je dostaviti kopiju uplatnice za godišnju pretplatu s adresom na koju želite da se šalje Hrvatski vojnik i naznakom za koju nagradu ste se odlučili na mail: hvojnik@morh.hr ili fax: 01/3784 322

Nagradu za vašu vjernost šaljemo poštom na vašu adresu.
Godišnja pretplata na Hrvatski vojnik je 280 kuna.

BIBLIOTEKA

Douglas Coupland
Generacija A
Zagreb, Naklada Ljevak, srpanj 2011.

U Generaciji A, Douglas Coupland još jednom istražuje i definira granice skupnog identiteta. U bliskoj budućnosti, nakon neobjašnjiva izumiranja pčela, petero mladih postaje predmetom medijske pozornosti i znanstvenog istraživanja jer su prvi ljudi koje je nakon pet godina ubola pčela. Ova neobična skupina pada u zarobljeništvo tajne organizacije koji ih odvodi na udaljeni otok i nalaže im da jedni drugima pričaju priče. U pozadini se povlači prijeteća sjenka tablete Solon, koja stvara iznimno jaku ovisnost i svoje korisnike održava u stanju neprekidne sadašnjosti. Neke Couplandove ideje su uistinu fascinantne, a priče se u jednakoj mjeri sastoje od humora i uzbudljivih otkrića. Slično ranijim Couplandovim romanima, i ovaj je smješten u kompleksni međuprostor optimistične vjere u budućnost i apokaliptične paranoje svakodnevice. Maštovit, inventivan i fantastično zabavan, Generacija A je Couplandov dosad najambiciozniji roman.

O romanu:

"Generacija A nije samo uputnica današnjoj spiritulanoj slabosti, već i informacijskom društvu, plitkoj pop-kulturi, konstantnom podcjenjivanju ekologije, i svim ostalim promjenama koje ljudski rod čini odustajući od zajedništva. Douglas Coupland ipak nudi formu spasa: priču."

(Joseph Salvatore)

Priredila Leida PARLOV

FILMOTEKA

Kotlovinu

- hrvatska drama
- režija: Tomislav Radić
- produkcija: Korugva i HRT
- uloge: Mirela Brekalo Popović (Ana), Draško Zidar (Mirko), Boris Buzančić (Dida), Melita Jurišić (Mimi)
- trajanje: 120 min

Nekad davno, u vrijeme komunističkog terora, živjehu tri sestre. Najmlađu, trogodišnju Mimi, povela je majka u Australiju u posjet ocu disidentu. Otac i majka umri su u tuđini, a spletom povijesnih i ostalih okolnosti, Mimi se tek sada dolazi vidjeti sa sestrama. Anin suprug Mirko organizira da se njezin dolazak obilježi uz tradicionalnu hrvatsku kotlovinu. Stvari, naravno, krenu drugačije nego što je itko planirao...

Dok smo svi još pod dojmom pravih ljetnih druženja na otvorenom uz roštilj ili ražanj u kina nam je stigao, prema pulskom žiriju, najbolji hrvatski film godine pod imenom "Kotlovinu". Film je osvojio većinu bitnih nagrada u Puli, uključujući Zlatnu Arenu za najbolji film, scenarij, glavnu mušku i žensku ulogu. Najveća vrijednost ovog filma jest u tome što prati dvadesetak, minutažom ravnopravnih, likova a gledatelju nije teško sudjelovati u zamršanim rodbinsko susjedskim odnosima. Priča je vrlo zanimljiva i otvara probleme o kojima se dugo može razmišljati. Jedan takav problem je život djece odgojene u dijaspori i njihova socijalna neukloplivost među one koji su odrasli na "rodnoj grudi". S druge strane tu je raskrinkavanje tzv. domaćinske ljubaznosti, što je istinski problem hrvatskog društva. Bez obzira na sve pozitivno što sam rekao, čini se da ovo nije film koji će se dublje urezati u kolektivno pamćenje. Postoji jedan drugi, po kojem ćemo pamtili godinu, iako ga ja zasad još nisam vidio. Svi koji su gledali "Jozefa" Stanislava Tomića kažu da je riječ o kvalitetnijem i za hrvatsku filmsku povijest važnijem filmu. Nasreću "Jozef" već sljedeći tjedan dolazi u kina, pa moja nedoumica neće dugo trajati.

Leon RIZMAUL

VREMEPLOV

16. rujna 1991.

Raketiran TV odašiljač na Sljemenu

U svom rušilačkom pohodu na Hrvatsku, jugo-vojska i pobunjeni Srbi namjerno su uništavali hrvatsku kulturnu i povijesnu baštinu. Zrakoplovi jugoslavenske armije 15. rujna 1991. prvi su put poletjeli u izvidnički let nad Zagrebom. Nisu borbena djelovali pa su nakon prvog upozorenja mnogi građani ostali na ulicama ne vjerujući da bi i Zagreb mogao doživjeti sudbinu drugih hrvatskih gradova. Među odabranim ciljevima često je bila i televizijska i radijska oprema. Sljedećeg dana, u ponedjeljak 16. rujna zrakoplovi jugoslavenskog ratnog zrakoplovstva u niskom letu ispalili su šest raketa na televizijski odašiljač na Sljemenu. Rakete su eksplodirale tridesetak metara od odašiljača. Pogođen je zid strojarne, a u uredu zgrade TV tornja u prizemlju buknuo je požar koji je brzo ugašen. Bio je to samo početak agresivnih napada. Već sljedećeg dana jugozrakoplovi preletjeli su Zagreb čak 48 puta. Raketirani su položaji Hrvatske vojske pokraj naplatnih kućica na autocesti u Lučkom i sjeverni dio Zagreba. Na sljemenski TV odašiljač neprijateljski su se zrakoplovi obrušili još jednom. Tada je stradao sam toranj te je nastala veća šteta koja je prouzročila prekid u emitiranju. JNA je do tada uništila već četiri radijska i televizijska odašiljača u Hrvatskoj, a još četiri je okupirala rabeći ih za vlastite potrebe. Ipak, agresori nisu uspjeli onemogućiti stalno emitiranje hrvatskih radijskih i televizijskih programa, jer su u pričuvi postojali uređaji koji su odmah mogli zamijeniti uništene ili oštećene. Hrvatska televizija je pod motom "Za slobodu" nastavila podizati moral i odlučnost hrvatskih ljudi na putu k neovisnosti.

17. rujna 284. - zavladao rimski car Dioklecijan

19. rujna 1991. - zauzeta vojarna u Gospiću

20. rujna 2005. - umro Simon Wiesenthal, lovac na nacističke zločince

21. rujna 1991. - osnovan Glavni stožer Hrvatske vojske - na čelu Anton Tus

22. rujna 1826. - ubijen Shaka-Zulu, poglavica Zulu plemena

Leon RIZMAUL

Oklopni transporter Čazmatrans

U rujnu 1991. u Čazmi je na podvozju Zastave 640 AN izrađen oklopni transporter kojim se nastojalo pomoći ustrojavanju i opremanju Zbora narodne garde. Transporter je bio oklopljen dvostrukim limom debljine 5 mm, u sredini ispunjen s 40 mm suhog pijeska. Unutarnju nadgradnju vozila štitio je lim debljine 3 mm. Ukupna težina praznog vozila iznosila je 6838 kg. Početkom listopada 1991. oklopni transporter je predan pripadnicima 2. bojne 105. brigade Zbora narodne garde iz Čazme koji ga 9. listopada 1991. rabe kao osiguranje na rijeci Česmi, u selu Narta pokraj Bjelovara te potom 12. listopada u akciji kod sela Bujevica pokraj Pakraca. Nakon akcije vozilo je povučeno i više nije rabljeno.

**HRVATSKI
VOJNIK**

Nakladnik: MINISTARSTVO OBRANE RH
SLUŽBA ZA ODNOS S JAVNOŠĆU I INFORMIRANJE
Odjel hrvatskih vojnih glasila

Glavni urednik: Željko Stipanović (zeljko.stipanovic@morh.hr)

Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić (vpintar@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika za internet: Toma Vlašić (toma.vlasic@morh.hr)

Urednici i novinari: Leida Parlov (leida.parlov@morh.hr),

Domagoj Vlahović (domagoj_vlahovic@yahoo.com), Lada Puljizević (ladapuljizevic@yahoo.com)

Lektorice: Gordana Jelavić, Milenka Pervan Stipić

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Josip Kopi, Davor Kirin

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik), (zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković, Damir Bebek, Predrag Belušić

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo, tel: 3784-937

Marketing i financije: Igor Vitanović, tel: 3786-348; fax: 3784-322

Tisak: Vjesnik d.d., Slavenska avenija 4, Zagreb

Naslov uredništva: MORH, Služba za odnose s javnošću i informiranje,
p.p. 252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

http://www.hrvatski-vojniki.hr, e-mail: hrvojniki@morh.hr

Naklada: 5000 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara (EMPA)

Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo. Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2011.
Novinarski prilogi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu službeni stav Ministarstva obrane RH.

www.militarybikes.com

U povijesti vojničkih prijevoznih sredstava bicikli imaju važnu ulogu, no čini se da su u modernom ratovanju ipak ponešto izgubili na važnosti. Oružane snage RH ne rabe bicikle. Možda je to i šteta, jer kad otvorimo stranicu www.militarybikes.com, ne možemo ostati ravnodušni na izgled i funkcionalnost vojnog bicikla tipa Montague. Tvrtka ga naziva "taktičkim preklopnim mountain-bikeom". Stranica sadrži sve detalje o biciklu, a tu su i multimedijalni priloz. Vjerujemo da će svaki biciklistički entuzijast, kad pregleda stranicu, dobiti želju da barem vidi taj bicikl. Uzgred, njime se služe i Amerikanci u Afganistanu.

D. VLAHOVIĆ

web info

